

HALGAN

Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed

*HORUKACA NOLOSHA
AADAMIGA IYO KAALINTA
URURRADA SHAQAAALAHAA

KHUDBADDII XOGHAYAHA
GUUD X.H.K.S. EE 1da MAAJO

- *SIYAASADDA DHEXDHEXA-ADKA & MAWQIFKA KUUBA
- *15 MAAJO: ASTAAN HALGAN IYO ILAYS DHALLINYARO
- *ISBEDDELKA EREYGA IYO AF-SOOMAALIGA

U Halgan
Waxbarasho
Si Waxbarashadu
Halgankaaga
U Kordhiso

waxaa soo saara
GOLAHA DHEXE EE
XISBIGA H. K. S. BISHIIBA HAL MAR

GUDDIGA QORAALKA

MAXAMED AADEN SHEEKH /Guddoomiye

ABUUKAR MAXAMED XUSEEN (Ikar)/ Xoghaye

XUBNAHA GUDDIGA QORAALKA

Xuseen Maxamed Aadan

Saciid Cabdisalaam

Rashiid Shiikh Cabdulaahi

Yuusuf Suleymaan

QIIMAH

Soomaaliya

Koobigiiiba 2/= Shilin

Sanadkiiba 40=/ shilin oo kharajka Boostada ku jiro

Dumida Carbeed iyo Afrikada Bari

40/= shilin sanadkiib oo kharajka boostadu
ku jiro.

Koonfur, bartamaha iyo Galbeed Afrika

\$17.00 sanadkiiba Kharajka boostadu ku ji-
ro.

Aasiya

\$20.00 sanadkiiba oo kharajka boostadu ku
jiro

Yurub

\$25.00 sanadkiiba oo kharajka boostadu ku
jiro

Ameerika (Waqooyi iyo koonfur)

\$30.00 sanadkiiba oo kharajka boostadu ku
jiro.

T U S M O

I DAYMADA	
MA RUN BAA?	
II ARRIMAHA SIYAASADDA, DHAQAALAH	
IYO BULSHADA	
— 15 Maajo: Astaan Halgan iyo Ilays Dhallinyaro	4
— Maxamed Daahir Afrax	
III NOLOSHA XISBIGA	
— Xogsatada Soomaaliyeed iyo Xuskii 1da Maajo	6
— Xaflad lagu maamuusay Maalinta Shaqaalaha	7
— Wafdi saaxiibtiinimo	8
— 7da Maajo: Maalintii qaramaynta	9
— Damaashaadkii dhallinyarada ee 15ka Maajo	9
— Sannadguuradii 3aad ee Machadka Culuunta Siyaa-	12
sadda	
— Xil xisbiyeed lala kala wareegey	12
— Dhaqdhaqaqa Degmooyinka	13
IV ARRIMAHA DUNIDA	
— Dawladaha dhexdhedaadka iyo mawqifka Kuuba	14
— Taariikhdu ma saamaxi doonto Kastaro	16
— Cabdi Cawaale Jaamac	
V WARBIXINTA BISHA	
— Jaalle Siyaad oo booqday Masar iyo Sueuudi Aree-	17
biya	
— Siminaar loo furay Hoggaamiyeyaal	18
— Aqoon isweydaaris Warfidiyeen	18
— Duqa Baqdaad oo yimid Muqdisho	19
— Booqashadii Gudoomiyaha qaybta Horumarinta	20
Suuqa Dhaqaalaha Yurub.	
— Bannaanbax Taageero	20
— Sannadguuradii 15aad ee J.G.S. Abbo	21
— Xadgudubka Kuuba ee Mabaadiida dhexdhedaadnimo	22
— Shir Jaraaid	22
— Afhayeenno ka warramay xaalada Erteriya	24
VI HIDDAHA IYO DHAQANKA	
— Qiimaha Isbeddelka ereygu ku leeyahay Af-Soomaaliga	25
— Wajiyada suugaantii gumeysi — diidka	27
Gaarriye	
VII ARAGTIDA CILMIGA AH	
— Sida Hantiwadaaggaa u arko horukaca taariikheed	29
— Maxamed Cabdi Cali (Bayr)	
VIII BUUGAAGTA IYO QORAALLADDA	
— khudbaddii Xoghayaha Guud ee XHKS ee 1dii Maajo	31
— Khudbaddii Xoghayaha Guud ee XHKS ee xirtaanka	
aqoon isweydaarsigii warfidiyeennada	34
— Khudbadii Xoghayaha Guud XHKS ee 15kii Maajo	34

S.B. 1204

Telefoon Lr. 720-51,74

Qolka Lr. 112

oo ku soo baxa afafka Soomaaliga

Guriga Ummadda

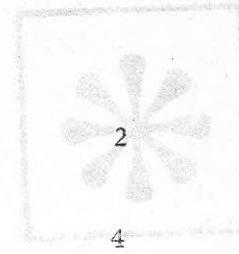
Carabiga iyo Ingiriiska.

Muqdisho, JDS

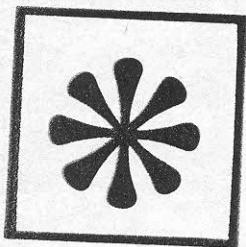
CODKA RASMIGA AH EE GOLAHA DHEXE EE X.H.K.S.

Bishiiba mar — Sannadka 2aad — Tirsigii 19aad — Maajo 1978.

Qiimaha waa: 2 Shilin.

DAYMADA WARGEYSKA

MA RUN BAA?

Sida la wada ogsoonyahay Qaaradda Afrika waxay badankeed xeroowday lixdamaadkii. Dalalkaa xoroobay waxa u guntaday, hal-gan dheer oo wejiyo badan u galay dadyawgii degganaa. Afrika hal-kaas waxa kaga le'day dad fara badan, waxa uga baaba'ay dhaqaale farabadan waxaan lagula kacay xumaan iyo cariiqsi aan mitaal lahayn. Hase yeeshay waxay in badan hiil iyo hooba ka heshay dawladaha Hantiwadaagga ah iyo xoogagga horusocodka ah ee Adduunweynaha. Halgankaas dheer ka dib dawladihi gumeysan jiray way quusteen, waxayna taagtoodii iyo tabartoodii isugu ururiyeen:

1. Inay xooggeyaan joogitaankooda goobaha qaarkood ee aan weli xoroobin (Afrikada Koonfureed, Simbaabwe, Jasiiradaha Bad-weynta Hindiya, IWM)
2. Inay hab cusub ee kor ka xukun ah soo rogaan, hoggaami-yaanna dhaqaalaha dawladaha xoroobay (gumeysiga cusub). Maanta goob joog waxaan u nahay in ay soo rogaal-celiyaan dawladihi horay Afrika u gumeysan jirey, ayna doonayaan inay intay u yar tahay waddammada qaarkood toos xoog ugu qabsadaan

Waxaa tusaale u ah, sida wararku nagu soo gaarayaan, duullaanka lagu qaaday jasiiradihi Komoro (Comores) kaas oo dibedda laga soo abaabulay, ay hoggaaminayeenna koox calooshooda-u-shaqeysta-yaal ah oo uu madax u yahay Jariska tuurkii Bob Denard. Ninkaasi wuxuu ka mid ahaa calooshooda-u-shaqeystayaashii Yurub ka soo duulay, si ay Koongo u qabsadaan, una joogaan laga bilaabo 1961-kii ilaa 1967kii. Wararkiisi u danbeeyeyna waxa lagu sheegay inuu ku nagaaday Magaalada Baaris. Kooxdaasu u hoggaaminayaa waxay kale ay qorsheeyeen inay isla markaa ku duulaan Jasiiradda Sishallis (Sychelles) taas oo aanay ku guuleysanin.

Haddaba yaa dabada uga jira calooshooda u shaqaystayaasha? maxaa keenay in sidaas loogu dhiirrado duullaan dibedda iyo gudaha la

gu qaado shucuub iyo dawlado xor ah, madaxdooda la laayo, xukunka loogala wareego? Sida la leeyahay, Denard timihii buu iska xiray, dharka hiddaha u ah jasiiraddana wuu xir/ay, wuxuuna xubin ka yahay Cole Sare isku sheegga xukunka haysta.

Haddii arrintii sidaa tahay macnuhu waxa weeye xoogaggii gumeystayaashii hore ka gabbadeen ayaa itaalkoodii wax iska dhimay. Waxaan isleenahay meelaha dabacu ka yimid waxa u waaweyn:

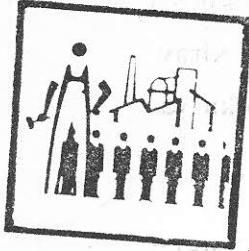
1. Silaasadda uu Midowga Sofiyeeti iyo dawladaha ay isbalays-taan ku dhaqmaan oo ah soo faragelinta ay arrimihii Afrika u khaas ahaa ay soo farageliyeen; dawlado Afrikaan ah qaarkood oo ay hub iyo ciidammo farabadan ka buuxsheen (ama Kuuba ha ka yimaadeen ama dawladaha Yurubta Bari ha ka yimaadeene). Arrintaasi qaska ay Afrika ka dhex dhalisay ka sakow waxay xujo ku noqotay siyaas-dii horusocodka ahayd ee Midowga Siyeeti, waxay curyaamisay dhaqdhaqaqii iyo firfircoonaantii xoogagga horusocodka ah, waxanya gabbaad u noqotay Imberiyaaliyadda Adduunka si ay mar labaad xoog iyo bareerba ugu soo noqoto Afrika.

2. Afrikadii xoroowday iyo Ururkii Qaaraddu ay samaysatay oo maalinba maalinta ka dambeysa sii kala daadanaya, awoodha u la'inay si toos ah, oo geesinnimo leh, uga hor tagaan dhibaatooyinka qaaradda soo food saaraya. Waxay u muqataa in Ururka la curyaaminayo, dawladii Afrika ee xorta ahaana mid waliba arrimo kale lagu shuqliyey (ama ay isku shuqlisay) si aanay kaanshaba ugu helin inay madaxa kor u qaadaan oo ay waxa hareerahooda ka dhacaaya ugu dhabbo galaan.

Waxaa iswarsi leh, markaa, dawladda Midowga Sofiyeeti imisay dareensan tahay halistaas ay gelisay Qaaradda Afrika, imisa se madaxda Afrika arrintaas welwel ka hayaa?

Bisha Luuliy^o ee soo socota waxa magaalada khartuum layisugu imanayaa fadhibii meertada ahaa ee Madaxweynayaasha Dawladaha Afrika, waxaana shaki ku jirn in Dadweynaha Qaaraddani ka sugayo jawaab cad ee u qalanta weerarka lagu hayo iyo qeybsashada cusub ee aan ka duwaneyn tii Berliin 1884kii ee lala damacsan yahay.

ARRIMAHADHADA, SHAAQALAHADHADA IYO BULSHADA

15ka Maajo ASTAAN HALGAN IYO ILAYS DHALLINYARO

MAX'D DAAHIR AFRAX

Bisha Maajo sannad walba waxyay soo gashaa iyadoo xambaarsan farxad iyo raynrayn ay u siddo xoggagga kacaanka ah ee Soomaaliyeed. Soomaaliyada kacaanka ah waxaa caado u noqotay, marka Maajo soo dhowaato in la bilaabo obole xiisa leh oo loogu diyaar ga-roobaayo soo dhoweynta bishaa qiiimaha taariikhiga ah leh.

Bisha horraanteeda waxaa lala dabbaaldeegaa shaqaalaha horuso-codka ah oo ay u caleema saaran tahay 1da Maajo, maalinta shaqaalaha adduunka isla markaasna ah maalintii uu dhismay Xiriirka Guud ee Ururrada Shaqaalaha Soomaaliyeed.

Damashaadkii iyo Xafladiihii xus-ka maalinta Shaqaalaha raadkoo-dii oo welii sii qoyan, magaalocin-ka oo welii ku xashaashaya calam-madii kala jaadka ahaa, nälälalkii kala midabka ahaa iyo tabbeelayaa-shii kacaanka ahaa; ayaa waxaa soc-gashay 15ka Maajo, maalinta dhal-linyarada Soomaaliyeed; markaa-say dhallinyaradu shaqaalaha kala wareegtaa xilkii hoggaaminta da-maashadyada iyo martigelinta xoggagga horusocodka ah, kuwa dal-keenna iykuwa dunida kaleba.

**15KA MAAJO WAA HOOYADII
MAALMAHEENNA TAARIKHIGA AH.**

Dhowr iyo toban ayay gaarayaan maalmaha taariikhiga ah ee aynu sannad walba u samaynno xusheer qaran ah, innagoo ku xusu-sanayna qiime taariikhed oo ay ugu fadhiyaan Ummaddeenenna, gaar ahaan waxay maalmahaasi aad u kordheen muddadii kacaanku

jiray oo qaarkood taariikhda soc-galeen, qaarna ka horreeyeen, laakiin aan qiiimahooda la siin jirin, in kastoo la wada ogyahay, sannad kastana la isku baraarujiyo munaasabaddii ay maalin waliba taariikhda kuu gashay iyo dhumueda qiimaheeda, haddana waxaa laga yaabaa dadka badankiisu in aysan u fiirsan sida ay maalmahaasi u kala da'weyn yihiin.

15ka Maajo waa maalinta ugu da'weyn maalmaha waddaniga ah ilaa iyo hadda laga xuso dalka Jam-huuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya. Munaasabad waddani ah oo sannad walba la xusana waa mid dii ugu horraysay dalkeenna. Afartanaadkii qarnigaan waxay ahayd maalinta keli ah oo loogu dabbaal-dego xusuus waddanima.

Lama mooga munaasabaddii ay 15ka Maajo taariikhda ku soo gas-hay, taasoo ah asaaskii ururkii la magac baxay Naadiga dhallinyarada Soomaaliyeed (S.Y.C.), 1943kii, ururkaas oo markii dambe isu baddalay Xisbi Siyaasi ah oo gobanni-madoon ah, ahaana kii dadweynaha Soomaaliyeed u horseiday gobanni-mada ay maanta harsanayaan lajka mid ah shanti qaybood ee gumeystayaashu dalkeenna u kala jabsadeen.

Sanooyinkii afartanaadka, oo ahaa muddadii Xisbigii SYL ka fa-yoobaa aafada gumeysiga cusub, ahaana horusocod dhab ah oo gobannimadoon ah, sanooyinkaa oo dhan waa la xusi jiray 15ka Maajo, maalintii dhallinyarada Soomaaliyeed soo shaac bixiyeen fikraddii gobannimadoonka ee lagu guulays-tay.

Isu sheegid ma leh halkii uu ku dambeeyey Xisbigii isaga ahaa, nasiib darro ayay noqotay in ay curyaamiso suntii uu u qooshay gumeysiga cusub, ka dibna uu noqday qalab gumeysigaasi ku adeegto. Ha-se yeeshi taas waxba ku sii dhereen maynno, si aynaan uga fogaan arrintii aan ka hadlaynay oo ahayd qiiimaha taariikhiga ah ee 15ka Maajo, qiiimahaas oo aysan dhaawi-ci karin aayatiin xumadii uu ku dambeeyey Xisbigii maalintaas la unkay. Qiiimaha dhabta ahi kuma jiro raadraaca dhacdooyinka socodka taariikhda hal xisbi oo qura, bal-se wuxuu ku jiraa socodka taxana-ha taariikhda isbeddelka bulshada iyo wixii ay ka tartay fikraddii soc shaacbaxday maalintaas iyada ah, sidii uu Jaalle Siyaad shaaca ka qaaday markii uu ka hadlaayey xuskii maalintaas ee lagu qabtay Golaha Murtida iyo Madadaalada.

**MAALMO WAWEYN WALISE
MUGDI KU JIRA:**

Isla markaas, marka aan tilmaaynno qiiimaha taariikhed ee 15ka Maajo, yaan loo qaadan in aan ku doodaynno in ay tahay maalintii ugu horreysey ee ay dhalatay fikrad loogu horseedayo gobanni-mada shacbiga Soomaaliyeed.

Dhab ahaan gobannimadoonka Soomaaliyeed aad buu uga da'weyn yahay 15kii Maajo, 1943kii. Cidina ma mocga dhaqdhaqaqayadii ka-caaneed ee ay hoggaaminayeen hal-yeeyaashii caanka ahaa Axmed Gu-rey, Sayid Maxamed Cabdulle Xasan iyo Daraawiishtiis iyo kuwii kalaba, iyagoo hubka u qaaday difaaca madaxbanaannida Ummad-da Soomaaliyeed.

Hase yeeshi, wax laga xumaa-do, walibana laga yaxyaxo waxaa ah in aynaan maanta rasmi ahaan u hayn maalintii iyo xataa bishii uu soo baxay mid kastoo ka mid dhaqdhaqaaqyadaasi. Sababta ugu waynina waa afkeenna oo aan waagaas qornayn, taariikhda la kay-din jirin, iyo iyadoo aan weli taariikhda Ummaddeenna lagu samayn baaris cilmiyed oo tifaftiran. Inkastoo muddadii kacaanku jiray arintaas dadaal badan laga sameeyey, walina lagu hawl jiro, hadda-na heerkii la doonaayey lagama gaarin. Sidaa awgeed, dhaqdhaqa-qii Ururka dhallinyarada Soomaaliyeed ayaa wuxuu noqday midka ugu horreyya ee ilaa iyo hadda rasmi ahaan loc hayo maalintii uu bilawday; waana sidaas sida aan 15-ka Maajo ugu tilmaamayno in ay tahay maalinta ugu da' weyn maalmaha waddaniga ah ee dalkeenna rasmi ahaanta looga xuso waqtigan la joogo. Waase laga yaabaa mustaqbalka soo socda in daaha laga qaad-ko maalmaha ka da'da weyn ee baadigoobkooda lagu jiro, ama loc baahan yahay.

KACAANKA OKTOOBAR IYC WEYNEYNTA MAALMAHA TAARIKHDA LEH.

Kacaanka 21kii Oktoobar markii uu curtay wuxuu ku dadaalay qayb-bulsheed kasta (Sociay strata) in la abaabulo, la mideeyo laguna barbaariyo jidki ay ku dhismi la-haayeen, kuna gudan lahaayeen horumar bulsheedka hayaanka loo yahay. Hay'addii kacaanku u xil-saay dhaqan gelinta himiladaas kacaannimo, waxay ahayd Xafiiskii Siyaasadda ee Madaxtooyada GSK, kaasoo qayb-bulsheed kasta u sameeyey laan u gaar ah sida Shaqaalaha, Dhallinyarada, Haweenka iyo Iskaashatooyinka.

Qaybahaas aan sox xusnay mid kastoo ka mid ah waxaa loo caleema saaray maalin astaan u ah hal-gankooda kacaaneed, maalintaas oo ay ku dhaataan, kuna tilmaansa-daan habeendhaxa socodka halgankooda. Isla markaas maalmaha la

caleema saaray waxay ahaayeen maalmo horeba qimo taariikheed ugu fa'dhiya bulshada Soomaaliyeed iyo xoogagga horusocodka ah ee adduunka; sida 8da Maarlo maalinta Haweenka dunida, 1da Maajo maalinta Shaqaalaha Adduunka iyo 15ka Maajo maalintii dhaqdhaqa-qaaq gobannimadoonka ah ee dhallin-at Soomaaliyeed.

Muddadii kacaanku jiray sannad kasta maalmahaas waxa loo samayn jiray dabbaaldeg ay qabanqaabisay qayb-bulsheedka ay maalintaasi ku magacaaban tahay dhismihii Urur-rada Bulshada mid kasta waxaa lagu beegay maalintii qimaha gaarka ah u lahayd, isla markaasna muujinaysa Ururrada Bulshada Soomaaliyeed in ay yihin qayb aan ka go'i karin xoogagga horusocodka ah ee adduunka; kuwaasoo ay ka kooban tahay jabhadda ka soo horjeedda imbiryaalayadda iyo gumey-siga, una halgamaysa xorriyadda dimoqraaddiyadda iyo hantiwadaaga.

URUR GU' JIRSADAY IYO XUS LABA JIBBAARMAY.

Xuskii 15ka Maajo Sannadkaan wuxuu la soc baxay dardar hor leh oo ay uga duwanayd sanoooyinkii ka horreyyey. Dardartaa waxaa keenay miisaan hor leh oo ku soo kordhay. Miisaankaasi wuxuu yahay dhalashadii ururka dhallinyarada kacaanka Soomaaliyeed. 15kii Maajo ee sannadkan la bilawday tirsii cusub oo lagu tirinaayo da'da UDHKS, ururkaasoo sannadkan gu' jirsaday, sannad-guurradiisii u hor-eryseyna u dabbaaldegay.

Dhab ahaan UDHKS oo ay ka dambeeyaan dhallinyarada Soomaaliyeed ee Kacaaniinta ah wuu muujiyey qiimihii ay ka mudnayd maalintaas taariikhiga ah. Muddo toddobaad ah (13-18kii bisha) ayaa lagu jiray damaashaad iyo dabbaal-deg aan kala go' lahayn. Damaashaadyadaas oo heer walba lahaa waxay isugu jireen Xaflado, ban-naanbaxyo, kulanno, bandhigyo,

tartanmo fan iyo isboortiba leh iwm. Wuxuu ahay dabbaaldeggii ugu ballaarnaa ee munaasabadaas lagu xusay.

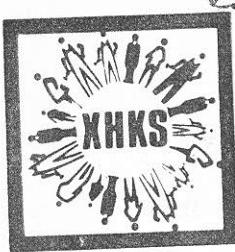
Dabbaaldeggii dhallinyaradu had iyo jeer wuxuu leeyahay dhadhan gooni ah, dhadhankaas oo ay u samayso firfircoonda iyo xammaasdda u gaarka ah dabeecadda Dhallinyarada. Daamaashaadyadii xuska maalintooda waxa dhallinyarada kala qaygalay madaxda dalka oc uu hormuud u yahay Xoghayaha Guud XHKS, Madaxweynaha JDS, Jaalle Maxamed Siyaad Barre, oo ay caado u tahay in uu bulshada Soomaaliyeed qaybaheeda kala ged-disan kala wada qaybgalo hawlaha ay ku hirgelinaayaan himilooyinkooda kacaannimo.

Jaalle Siyaad, wuxuu ka qayb galay xaflad ballaaran oo 15kii Maajo lagu qabtay Golaha Murtida iyo Madadaalada halkaasoo uu ka jeediye khudbad qaayo leh oo dhallinyarada Soomaaliyeed u noqona-ysa hub cusub oo wax-ku-ool ah halganka ay ugu jiraan dhismaha bulshada cusub iyo difaaca qaranni-mada dalkeenna.

Waxa kaloo Ururka Dhallinyarada dabbaaldeggisi kala qayb galay, hambalyo iyo taageerana isla garab taagay, Xisbiga Hintiwadaag-ag Kacaanka Soomaaliyeed, Xiriirkii Guud ee Ururrada Shaqaalaha Soomaaliyeed, Ururka Dimoqraaddiga ah ee Haweenka Soomaaliyeed, ururka Dhaqdhaqaqa Iskaashatooyinka Soomaaliyeed iyo Ciddammada qalabka Sida. Waa caado ay leeyihiin xoogagga horusocodka ah ee Soomaaliyeed in ay iskaashi iyo istaakulayn ku fuliyaan hawlahooda.

Wargeyska Halgan wuxuu UDHKS ugu hambalyaynayaa sannad-guurradiisa 1aad, wuxuuna u rajay-nayaa in uu ku guulaysto meelma-rinta farriinta taariikhiga ah ee ay ka sugayso bulshaweynta Soomaaliyeed.

NOLOSHA XISBIGA

Xoogsatada Soomaaliyeed iyo xuskii 1da Maajo

1da Maajo oo ah maalinta Shaqaalahaa Adduunka, sannadkanna ku soo beegantay sannadguuradii laad ee aasaaskii Xiriirkha Guud ee Ururrada Shaqaalahaa Soomaaliyeed ,xoogsatada dalkan JDS waxay ku soo dhoweysey farxad iyo niyad kacaannimo.

Habeenkii 29kii Abriil, dhammaan golayaasha hanuuninta ee degmooyinka dalka waxaa lagu qabtay xafaldo lagu soo dhoweynayey maalintaa weyn, loogana warramayey taariikhda halganka Shaqaalaweynaha ad duunka, guud ahaan iyo shaqaalahaa Soomaaliyeed gaar ahaan. 30kii Abriil gaabnimadeediina dhammaan magaaloooyinka waaweyn waxaa laga sameeyey bannaanbaxyo lixaad leh oo ay ka qaybgaleen shaqaalahaa Soomaaliyeed iyo xoogagga kalee horusocodka ah oo taageeraayey.

Magaala madaxda Muqdisho haddaan tusaale ah-aan u soo qaadanno, bannaanbixii galabtaa ka dhacay wuxuu ahaa mid xiise weyn leh. Jidatka waaweyn ee magaalada Xamar waxa isugu soo baxay dadweyne tiradoodu kor u dhaaftay

Boqol kunoo qof kuwa oo u badnaa Shaqaalahaa magaal amadaxda, ayna wehesheen kooxo ka tirsan ururrada kale ee bulshada sida: Dhallinyarada, haweenka, Iskaashatooyinka, Ciidamma-Qalabka Sida iyo Dadweynaha 14ka degmo ee Gobolka Benaadir.

Xoogsatadaasi intii ay bannaanbaxa ku marayeen waddooyinka waaweyn, waxay ku dhawaqaqayeen era-yo ay ku ballanqaadayeen kordhinta tacabka, ilaalinta miraha Kacaanka ,daafaca dalka iyo xoojinta isbahaysi g a shaqaalaweynaha adduunka ee la dagaallamaya Inberyaaliyadda, gumeysiga, cadaadiska iyo isku dulno laadka. Arrimahaasi waruu kaloo ka muuqdeen booray siteen bannaanbaxa bushu, kuwaasoo muujin

ayey guulihii xoogstada Soo maalieeyd gaartay muddadii kacaanku dalka maamulayey.

Xoogsatadaa oo bannaanbaxa samaynesey markii ay isugu yimid. Madaxweynuhu wuha Daljirka Dahsoon, waxa

salaan sharaf ka qaataay Xoghayaha Guud XHKS, Madaxweynaha JDS Jaalle Maxamed Siyaad Barre, oo ku soo sharfay shaqaalahaa inuu kala soo qayb galo da-mashaadkoodii.

Madaxdii kale ee la sotey Madaxweynaha, waxa

ka mid ahaa madaxweyne ku xigeennada Jaalle Xuseen Kulmiye Afrax iyo Jaalle Ismaaciil Cali Abokor iyo xildhibaanno ka tirsan Golaha Dhexe XHKS iyo Madax jagooyin sare ka hayisa xisbiga, ururrada bulshada iyo Dawladdaba.

Xaflad lagu maamuusay Maalinta Shaqaalahaa

Habeennimadii 1da Maajo Golaha Murtida iyo Madaadda-lada waxaa lagu qabtay xaflad weyn oo la xiriirtay damaashadkii loo samaynayey Xuska maalinta Shaqaalahaa Adduunka, 1da Maajo, isla markaasna ku beegan sannadguuradii 1aad ee dhismaha XGUSHS.

Xafladdaa waxa hadal gaaban oo warbixin iyo soo dhoweyn isugu jiray ku furay Guddoomiyaha Xiriirkha Guud ee Ururada Shaqaalahaa Soomaaliyeed Jaalle Maxamuud Cali Axmed. Guddoomiyuhu wuxuu magaca xoogsatada Soomaaliyeed Billad Dahab ah ku guddoonsiiyey Xog hayaha Guud ee XHKS. Madaxweynaha JDS. Jaalle Maxamed Siyaad Barre. Billaddaas oo ahayd tii tigu horreysay Billadda Geesiga Shaqada hanti-wadaagga ah, Jaalle Siyaad wuxuu ku mutaystay sida kartida iyo hagar la'aanta ah ee uu uga shaqeeyo daryeelka danaha Shaqaalahaa iyo kuwa Ummadda Guud ahaan.

Ka dibna Xoghayaha Guud wuxuu halkaas ka jeediye khubbad taariikhii ah oo ay si weyn ugu riyaaqeen dadkii halkaas isugu yimid. Madaxweynuhu wu xuu khudbaddiisii ku billaabay hambalyo iyo bogaadin uu u jeediye Shaqaalahaa Soomaaliyeed iyo kuwa adduunweynahaba, xuska maalintaa qaayaha leh. Qodobbadii ugu waaweynaa ee Jaalle Siyaad khudbaddiisa uga hadlay waxa ka mid ahaa:

1. Halgankii ay soc galen Shaqaalahaa Adduunku iyo kaalinta ay kaga jiraan Kacaanka Adduunweynaha.

2. Taariikhda Shaqaalahaa Soomaaliyeed iyo kaalintii ay ka soo qaateen, welina kaga ji-

raan, dhismaha dalka, difaaciisa, kordhinta tacab soo saarka iyo horumarinta Bulshada ee dhi-nac kasta saameysa.

3. Xaaladda geeska Afrika iyo halganka xaa ah ee ay ku jiraan jabhadaha Gobannima-

doonka Soomaali Galbeed, Abbo iyo Ereteriya.

4. Dacaayadda riqiiska ah ee ay isla dhexwareegayaan xoogagga Imberyaa liistaha ah iyc dib u socodka gudaha, kuwaasoo ay uga danleeyihii in ay shacbiga Soomaaliyeed uga weeciyaaan tubta toosan oo uu doortay, taaso ah hantiwadaagga cilmiga ah.

5. Inqilaabkii dhicisoobay ee ay isku dayeen kooxdii yarayd oo dibusocod ahayd, una ade-

egaysey quwado shisheeye ah, si ay u waxyelleeyaan guulih i shacbiga Soomaaliyeed gaaray muddadii kacaanka barakaysan mayalka u hayey.

Madaxweynuhu khudbaddiisa saa xiisaha leh wuxuu ku soo gabagebeeyey ammaan uu u jee-diyey xoogsatada Soomaaliyeed, guulihii dhaxalgalka ahay ee ay ka soo hoysay hirgelinta himiloo-yinka kacaankii 21kii Oktoobar ee u dhashay daryeelka danaha dadweynaha Soomaaliyeed ee

ay xoogsatadu horumudka u tahay.

Madaxdii kale ee xafladdaas ka soo qayb gashay waxaa ka mid ahaa Madaxweyne ku xigeennada Jaalle S/Gaas Xuseen Kulmiye Afrax iyo Jaalle S/Guuto Ismaaciil Cali Abokar, Jaalle S/ Guuto Axmed Suleymaan Cabdalle oo saddexduba ka tirsan Guddiga Siyaasasiga ah ee XHKS, xildhibaanno ka tirsan Golaha Dhexe XHKS, dan-jirayaasha dalkeenna jocga iyo Madax kale.

Wafdi saaxiibtnimo

Bisha Maajo 9keedii waxaa dalka ka dhoofay wafdi ka socdey Xisbiga Shuuciga ah ee dalka Talyaaniga, iyagoo u sii jeeda dalkoodii. Wafdigaas oo muddo toddobaad ah dalka booqasho saaxiibtnimo ku joogay, waxaa hoggaaminayey Jaalle Luigi Pestalozza oo ka tirsan qaybta dhagaanka ee Golaha Dhexe Xisbiga Shuuciga Talyaaniga, ahna nin qoraa ah oo Soomaaliya waxyalo badan hore uga qoray.

Bocqashada wafdigu waxay ahayd martiqaad saaxiibtnimo oo XHKS ku marti-qaaday inay ka soo qayb galaan dabbaal degga 1da Maajo, maalinta xoogsatada adduunka; martiqaadyada noocaas ahina waa arrin horaba caa do ugu ahayd labada Xisbi.

Wafdigu waxay wada hadalle la yeesheen madax ka tirsan Golaha Dhexe XHKS oo ay ka mid yihiin Guddoomiyaha Hoggaanka Aydoloyiyada Jaalle Dr. Maxamed Aadan Sheekh, Guddoomiyaha Hoggaanka Abaabulka Jaalle G/ Sare Cabdulqaadir Xaaji Maxamed iyo Guddoomiyaha Ku-xigeenkha Hoggaanka Arri maha Dibedda Jaalle Warsame Cali Faarax.

Wafdigaas ka socdey Xisbiga Shuuciga dalka Talyaaniga iyo

madaxda XHKS arrimihii ay ka wada hadleen, waxay ahaayeey ra'y'i isweydaarsi ku saabsan xiriirka labada Xisbi iyo labada dal; iyo isbeddel tayeedka ka socda labada dhinac.

Wafdigaas oo ka koobnaa 11 qof muddadii ay dalka joogeen waxay booqasho ku tageen Dan wadaagaha Beeraleyda iyo kalluumaysatada ee Kurtunwaarrey iyo Baraawe, halkaasoo ay soo arkeen, una riyaaqeen isbeddel bulsheedka ka socda iyo guulaha laga gaaray dajinta dadkii reer guuraaga ahay ee abaaruuhu waxyelleeyeen. Waxay kaloo socbeeqdeen iskaashatada «Ubax» ee degmada Qoryooley, halkaasoo ay u kuur galeen Iskaasha-

tooyinka dalka JDS qaabka ay u dhismayaan iyo guulaha laga gaaray.

Wafdigaas saaxiibbada ahi mee-shii ay tagaanba waxaa si Jaallenimo ah ugu soo dhoweynaayey madaxda Xisbiga iyo dadweynaha halkaas ku nool; waxaana laga siinaayey warbixin buuxda oo la xariirta hawlaha iyo isbeddelka kacaaneed ee halkaas ka socda.

Sida la ogyahay, Xisbiga Shuuciga ah ee dalka Talyaaniga iyo Xisbiga Hantiwadaagga Kacaanka Soomaaliyeed waxaa ka dhaaxaysa saaxiibtnimo qoto dheer oo ku dhisan iskaashi iyo isbahaysi Jaallenimo.

7da Maajo Maalinta qaramaynta

7da Maajo waxay ka mid tahay maalmaha xusuusta gaarka ah u leh xoogsatada Soomaaliyeed. Maalintaasi taariikhda Soomaaliyada Kacaanka ah waxay gashay Sannadkii 1970kii, markaasoo Kacaanku geesinnimo u yeeshay in la qarameeyo Bankiyadii iyo Shirkadii ay Shisheeyuhu maamulan jireen, kuna dhiigmiiran jireen Shaqaala-ha Soomaaliyeed.

Sida la ogyahay qaramaynta Halbawlayasha dhaqaalahu waxay ka mid tahay mabaadii'da Hantiwadaagga Cilmiga ah ee ka soo horeedda isku dulnoolaadka iyo dhiigmiiradka. Dundi-a Hantiwadaagga ah waxaa jira 2 (Laba) nooc oo lahaanshe ama hanti dadweyne oo daw-laddu maamusho iyo hanti iskaashato oo ay maamusho xoogsato muruqmaal ah oo awoddooda wax soo saarka meel isuga geysatay.

Haddaba qaramayntii halbow-layaasha dhaqaalaha dalkeenna waxay tilmaan cad ka bixinaysay

astaanta horusocdnimada ee Hantiwadaagga ku abtirsata ee uu lahaa Kacaanka 21kii Oktoobar ilaa iyo dhalashadiisi horeba. Kacaanku wuxuu u dhashay daryeelka danaha xoogsatada iyo guud ahaan dadweynaha Soomaaliyeed, jidka ugu habbon ee himiladaas lagu gaari karana wuxuu u arkay inuu yahay hantiwadaagga Cilmiga ah.

Sida awgeed ayay tallaaboyinkii ugu horreeyey ee Kacaanku waxay ahaayeen kuwo ka shidaal qaadanaya dhuuxa mabaadii'da Hantiwadaagga Cilmiga ah. Tallaaboyinkii ugu horreeyey uguna muhiimsanaa ee noocas ahaana waxa ka mid ahaa kiwii qaramaynta.

Sida la ogyahay dal kasta no-loshiisa iyo horumarkiisa waxay ku xiran yihiin wax soo saarka maaddiga ah ama haddii si sahan loo yiraahdo dhaqaaliiisa. Dhaqaalaha maamulkiisuna mar hadduu gacanta ugu jiro dad maalqabeen ah oo aan innaba dan ka lahayn daryeelka

dadweynaha iyo horumarinta Bulshada, balse ilaha dhaqaala-ha dalka u adeegsanaya sidii ay iyagu ribix gaar ahaaneed oo dheeraad ah ku heli lahaayeen, suurtagal ma noqon karto dal-kaasi inuu gaaro horumar cad-daalad ku dhisan, oo wax-kuool u ah xoogsatada dhalinaysa dhaqaalahaas isaga ah.

Kacaanka Oktoobar aragtidaas kacaaneed ee cilmiga ah ayuu ka duulayey, markii utku dhaqaaqayey qaramaynta ilaha dhaqaalaha dalka. Muddadii 8da Sano ahayd ee maamulka ilaha wax soo saarka dalku uu ku jiray Gacanta xoogsatada Soomaaliyeed, isbeddelka dhal-ta ah ee ku dhacay warshadaha, Bankiyada iyo Wakaaladaha, dalka wuxuu muujinayaa farqi-ga weyn ee u dhexeeya dhaqaalaha lagu maamulo habka han-tigoosiga iyo midka ku jahaysan qaabka hantiwadaagga; iyo sida kan dambe ugu danaynayo xoog-satada iyo guud ahaan Bulsha-weynta.

Damaashaadkii dhallinyarada ee 15ka Maajo

15ka Maajo waa maalin-ta dhallinyarada Soomaaliyeed, maalintii la unkay ururkii dhallinta Soomaaliyeed ee gobanni-madoonka ahaa, sannadkii 1943kii. Muddadii Kacaanku jiray sannad walba munaasabadaas waxaa loo sameyn jiray dabbaaldeg lagu xusuusanaayo halganka dhallinyarada, 15kii Maajo ee sannadkii dhowaa 1977kii waxaa rasmi ahaan loo dhisay Ururka Dhallinyarada Kacaanka Soomaaliyeed. Sidaa awgeed shan iyo tobanka Maajo ee sannadkaan waxaa loo sameeyey dabbaaldeg ballaaran oo lagu xusayey labadaa munaasa-baadood oo isku soo beegmay, dhalashadii fikraddii gobanni-

madoonka iyo sannadguuradii 1aad ee dhismaha U.DH.K.S. U.DH.K.S. damaashaadyadii uu munaasabaddaas ku xusay wa-xa ugu waaweynaa kuwa hoos ku qoran:

1. XAFLAD AY QABANQAA-BISAY DHALLINTA SHA-QAYSAA.

Habeennimadii 15ka Maajo Xarunta Dhexe ee UDHKS waxa lagu qabtay Xaflad weyn oo ay soo qabanqaabiyeen Guddi-yada dhallinta shaqaysa ee magaala-madaxda iyo Xoghaynto-da Guud.

Xafladdaas waxa dhallinya-

rada kala soo qayb galay Kaaliyaha Xoghayaha Guud ee XHKS, ahna Madaxweyne ku-xigeenka JDS, Jaalle Ismaaciil Cali Abokor iyo madax kale oo ay ka mid ahaayeen Guddoomi-yaha Hoggaanka Ahaabulka Golaha Dhexe XHKS, Jaalle G. Sare Cabdulqaadir Xaaji Maxamed; Guddoomiyaha Hoggaanka Aydoloyiyada Golaha Dhexe XHKS Jaalle Dr. Maxamed Aadan Sheekh; Guddoomiyaha Xiriirka Guud ee Ururrada Shaqaalaha Soomaaliyeed, Jaalle Maxamuud Cali Axmed; Xoghayaha Guddiga Xisbiga Gobolka Banaadir, Jaalle Yuusuf Ibraahim «Abuuraas» iyo Guddoomiyeye ku-xigeenka 1aad ee Urur

ka Dhallinyarada Kacaanka Soomaaliyeed, Jaalle Daahir War-same Yuusuf.

Xafladdaa waxa khudbad gaaban oo warbixin iyo soodhoweyn isugu jirtay ku furay Guddoomiye ku-xigeenka 1aad ee UDHKS, Jaalle Daahir War-same Yuusuf, isagoo ku soo dhoweynayey Kaaliyaha Xoghayaha Guud ee XHKS, Jaalle S./Guuto Ismaaciil Cali Abokor ka dibna Jaalle Ismaaciil wuxuu dhallinyarada halkaa uga soo jeediye khudbad qaayo leh. Qodobbadii khudbaddisaan uu ku falanqeyey waxa ka mid ah:

1. Taariikhda halgankii dhallinyarada Soomaaliyeed iyo maalintii lama ilaawaanka ahayd ee ay ka soo qaateen dareensiinta dadweynaha qimaha xorri-yadda.

2. Cadaadiskii iyo daryeel la'aantii dhallinyaradu kala kulantay xukuumadidhii dibusocodka ahaa ee kacaanka ka horreeyey.

3. Tallaabooyinkii cadcad-daa ee kacaanku ka qaaday daryeelka dhallinyarada, isagoo u jeexay dhabba cad oo ay u maraan gudashada xilkooda taariikhiga ah.

4. Firfircooniidii kacaanni-mo ee dhallinyaradu muujisay

muddadii kacaanku jiray iyo guulihii badnaa ee ay soo hoy-say.

5. Ugu dambeystii Jaalle Ismaaciil wuxuu dhallinyarada shaqaysa ku guubaabiyyey in ay kordhiyaan dadaalkooda la xi-riitra ka qayb galaka hawlaha bulshada lagu horumarinayo sii-ba marxaladdaan adag ee maanta lagu jiro.

Dhallinyarada shaqaysa wa-xay xafladdas ku soo bandhig-tay ciyaaro, muusiko iyo heeso waddani ah oo aad u raalli ge-liiyey dadkii xafladda ka qayb galay.

2. KAALINTII DEGMOOYINKA

Habeennimadii 14ka Maajo, Golayaasha Hannuuninta ee 14ka degmo ee gobolka Banaadir iyo guud ahaanba degmooyinka dalka waxa lagu qabtay xaf-lad lagu soo dhaweynayey maal-taa xusuusta mudan. Xaflada-haa waxa qabanqaabiyyey guddiyada UDHKS ee degmooyinka, iyagoo kaashanayey guddiyada Xisbiga iyo Ururrada kale ee bulshada.

Xafladahaa waxa ka qayb galay, khudbadana ka jeediye madaxda Xisbiga. 14ka degmo gobolka Banaadir xafladihi la-gu qabtay waxa ka qayb galay

xildhibaanno ka tirsan Golaha Dhexe XHKS. Xafladihi Gobol-lada lagu qabtayna waxa ka galay kormeerayaasha Golaha Dhexe ee Gobollada iyo Deg-mooyinka iyo Xoghayayaasha Guddiyada Xisbiga.

Madaxda Xisbigu waxay munaasabaddaa dadweynaha u-gu sharxeen taariikhda hal-ganka dhallinyarada Soomaali-yeed heerarkeeda kala geddisan; iyaga oo isla markaana dhallinyarada ku boorrinayey in ay sii kordhiyaan kaalinta ay ka qaa-danayaan dhismaha bulshada.

Dhammaan dadweynaha Soo-liyeed wuxuu habeenkaas dhallinyarada la qaybsaday farxad-dii xuska maalintooda, iyadoo lagu soo jeeday ciyaaro iyo da-maashad soconayey ilaa iyo saq-dii dhexe, taasoo magaaloooyinka iyo tuuloooyinkaba habeenkaa ku kordhisay dhaqdhaqaaq far-xadeed oo dheeraad ah iyo no-lol Cusub.

3. UBAX LA DHIGAY

TAALLOOYINKA XUSUUSTA LEH

Subaxnimadii 15ka Maajo taallocyinka xusuusta leh ee ku yaal magaalada Xamar, sida: taallada Sayid Maxamed Cab-dulle Xasan, Dhagaxtuur, Xaa-wo Taako iyo Daljirka Dahsoon, ayaa waxa xirmocin ubax ah dhigay cutubyo ka tirsan qayba-ha Ururka Dhallinyarada Ka-caanka Soomaaliyeed, kuwaasoo ay ka mid yihiin: Ardada, Dhal-linta shaqaysa, Ubaxa Kacaanka iyo dhallinyarada gurmadka ah ee degmooyinka. Waxa kaloc dhallinyarada ubax-dhigiddaas garab ku siinayey, kalana qayb galay kooxo ka socday Ciidam-mada Qalabka Sida, Xiriirkha Guud ee Ururrada Shaqaalaha Soomaaliyeed, Ururka Dimo-qoraadiga Haweenka Soomaali-yeed iyo degmooyinka gobolka Benaadir.

Kooxdaasi intii ay ubaxaas dhigayeen, socodkana ku maraa-yeen waddada Jamaal Cabdi-Nassir oo ay tallooyinka badankoodu ku yaalliiin waxa horkacaayey Xoghayaha Guddiga Xisbiga Gobolka Banaadir. Jaalle Yuusuf Ibraahim Abuu-raas, guddoomiye ku-xigeenka Hoggaanka Arrimaha Dibedda ee Golaha Dhexe Xisbiga HKS Jaalle Warsame Cali Faarax, guddoomiyaha Ururka Dimoqraadiga Haweenka Soomaaliyeed, Jaalle Faadumo Cumar Xaashi, Guddoomiye-ku-xigeenka 1aad ee UDHKS, Jaalle Daahir Warsame Yuusuf iyo Jaallayaal ka mid ah 13kii dhallinyarada ahaa ee aasaasay Ururkii gobannima-doonka ahaa ee (SYL) kuwa-soo intooda nool had iyo jeer xushma ahaan loogu marti qaa-de xuska munaasabaddaas.

4. BANNAANBAXYO LI-XAAD LEH.

Maalintii 15ka Maajo gelin-keedii dambe dhallinyarada dal-ka Jamhuuriyadda Dimuqraadiga Soomaaliya waxay samay-say bannaanbaxyo ballaaran oo uu hoggaaminaayey UDHKS.

Dhallinyaro tiradoocdu 100.000 kor u dhaafatay ayaa socod ku maray waddooyinka waaweyn ee magaala-madaxda Muq-disho. Dugsiyada iyo Jamaac-daha, dhallinyarada degmooyinka, Ubaxa Kacaanka, dhallinta shaqaysa iyo kooxaha isboortiga. Waxa kaloo bannaanbaxas dha-llinyarada taageero ahaan ugala qayb galay kooxo ka tirsan Xi-riirka Guud ee USHS, Ururka Dimoqraadiga Haweenka Soomaaliyeed, Ururka Dhaqdha-qaaqa Iskaashatocyinka Soomaaliyeed, iyo Ciidammada Qa-labka Sida.

5. BANDHIG RIWAAYA-DEED.

Isla habeennimadii 15ka Maajo, Golaha Murtida iyo Madaaalada waxa lagu qabtay Xaf-lad ballaaran oo la xiriirtey barnaamijkii xuska maalintaa qaa-yaha leh. Xafladda oo uu soo qabanqaabiye UDHKS waxa lagu daawaday googoos isugu jiray murti, maadays, muusik iyo heeso waddani ah, waxana wa-da jir u soo bandhigay kooxda fanka ee UDHKS ee la yiraah-do DANAN iyo Ubaxa kacaanka Oktobar, waxa kaloo qayb wa-naagsan ka qaataay kooxda «Jiib-ka Qaranka» la magac baxday ee gabdhaha dhallinta kacaanka ee Afgooye.

Googooskaas waxa ku dheeh-nayd murti waddani ah oo aad u qiime badan, kana warramay-say taariikhda Ummadda Soomaaliyeed iyo halgankeeda xaq ah.

Dhallinyarada waxaa sharaf u noqotay inuu barnaamijkaa kala soc qayb galay Xoghayaha Guud ee XHKS, Madaxweynaha JDS, Jaalle Maxamed Siyaad Barre oo halkaas ka soo jeediye khudbad qiimo iyo qaayo leh. Xoghayaha Guud ka hor, waxa halkaas khudbad warbixin iyo soc dhoweyn isugu jira ka jee-diye Jaalle Daahir Warsame Yuusuf, sii-hayaha Guddoomiye-ha UDHKS, ahaa guddoomiye ku xigeenka 1aad ee Ururka; ka dibna wuxuu magaca ururka Jaalle Siyaad ku guddoonsii-yey hadiyad ah loox ay ku sa-wiran yihiin astaanta ururka iyo halku dheggiisa oo si qurux ba-dan loogu farayaraystay.

Waxaa kaloo munaasabaddaa la-

ga soo jeediye baaq UDHKS ku ballanqaadayey inuu sii xoo-jin doono halgankiisa iyo dagaalkii uu ugu jiray ka dhabaynta halku-dheggiisa ah: Tacab, Tacliin iyo Difaaca miraa Kacaanka. Baaqaa uu a k h r i-yey Xoghayaha Aydolojiyada iyo Brobogaandada ee UDHKS, Jaalle Cabdi Yuusuf Riyaale, wuu ahaa mid muujiyey bartil-maameedka halganka dhallinya-rada Soomaaliyeed.

6 XAFLAD CAWEYS AH.

Xafladihi isdaba joogga ahaa ee ururka dhallinyarada Kacaanka Soomaaliyeed ku maamuu-sayey sanadguuradiisa 1aad iyo maalinta taariikhiga ah ee 15ka Maajo, waxaa ka mid ahayd Xaflad habeenkii bishu 17 ka ahayd lagu qabtay Hotelka Afrika ee ku dhexyaal Xaafad-da Afrika. Xafladdaasi waxay ahayd xaflad dhallinyaro oo aan rasmiyad badan lahayn ee Muusika iyo Ciyaar furan isku ahayd. Wuxaan loogu tala galay in ay ku nastaan Jaallayaashii ka soo qayb galay, muddo dhowr beri ahna ku soo dhex-jirey hawlihi dabbaldeggaa.

Jaallayaashii xafladdaa ka soo qayb galay waxa ka mid ahaa Xildhibaanka ka tirsan Golaha Dhexe XHKS, ee Guddoomiye-yaal ka ah hoggaamada Xisbi-ga iyo Ururrada Bulshada iyo qaybaha kala geddisan ee dhal-linyarada.

Ubaxa Kacaanka Degmada Waaber, oo lagu tiriyo kooxda ugu firfircoon ubaxa Gobolka Banaadir xagga fanka, ayaa qayb libaax ka qaataay xafladaa, soona bandhigay heeso waddani ah.

Sannadguuradii 3aad ee Machadka culuunta Siyaasadda

Habeenimadii 27kii bishii Maajo, golaha masraxaa ee dug-siga Xalane waxaa lagu qabtay xaflood lagu xusaayey sannadguuradii 3aad ee ka soo wareegatay asaasiddii Machadka Culuunta Siyaasadda ee G/Dhexe XHKS.

Xafladdaa waxaa ka soo qayb galay Madaxweyne Ku xigeenka JDS ahna Kaaliyaha Xoghayaha Guud ee XHKS Jaalle S/Guuto Ismaaciil Cali Abokar, Taliyaha Dugsiga Xalane Jaalle S/Guuto Aadan Cabdullaahi Nuur, Howlwadeenno ka socday Xisbiga iyo ururrada bulshada, macallimiinta Jaamacadda Ummadda iye dhammaan barayaasha, madaxda iyo ardada dugsiga tababarka Xalane.

Munaasabaddaas waxaa khud bad ka jeediye Kaaaliyaha Xoghayaha Guud ee XHKS Jaalle Ismaaciil Cali Abokar, oo ka warramay baahidii keentay in la asaaso Machadka Culuunta Siyaasadda iyo ujeedlocyinkii laga lahaa, kuwaasoo uu tilmaamay in ay ugu weynayd sidii loo heli lahaa kaadar aqoon u leh maa-baadi'da hantiwadaagga iyo hoggaaminta bulshada, taasoo lagaga kabsan karo baahidii waxbarashada Siyaasadeeda ee dibadda taasoo la ogyahay aqoonta baraha ajnabiga ahi in aysan sida la

docnaayo uga tarjumi karin baahida dalkeenna.

Kaaliyaha Xoghayaha Guud wuxuu kaloo ka hadlay marxaladda adag ee maanta dalku maraayo iyo sida ummaddu ugu taabaabushaysatay ka gudbidda marxaladdaas.

Ugu dambayntii, Madaxweyne Ku xigeenku wuxuu ardada Mac hadka ku bocriyey in ay kordhi yaan dadaalkooda, si ay u noqdaan kuwa ka bixi kara kaalinta ay ka sugaysa ummaddocdu.

Madaxweyne Ku xigeenka ka hor waxaa hadal warbixin iyo soo dhaweyn isugu jiray halkaas

ka jeediye maamulaha Machadka Culuunta Siyaasadda Jaalle S/Guuto Aadan Cabdullaahi Nuur kana tirsan Golaha Dhexec XHKS, Jaalle Aadan wuxuu ka warbixiyey marxaladiihii kala du wanaa ee uu soo maray iyo horu marka uu gaaray Machadku.

Sida la ogyahay Machadka Cu luunta Siyaasadda waxaa la furay 25kii Maajo, sannadkii 1975 kii, muddadii saddexda sano ahayd ee uu furnaana waxaa ka soc baxay Jaallayaal fara badan oo maanta howlwadeen ka ah Hay'adaba Xisbiga iyo ururrada Bulshada.

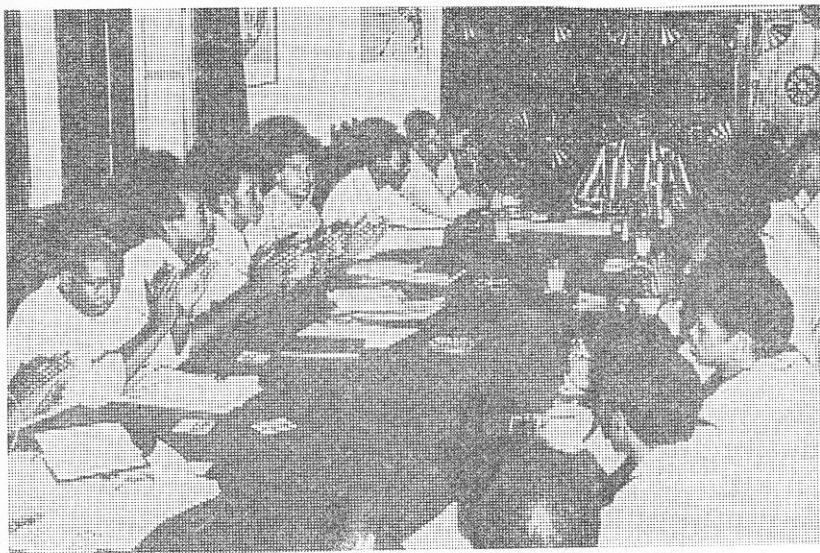
Xil-xisbiyeed lala kala wareegay

Bisha 18 keedii waxaa xilkii Xoghayannimada Guddiga X.H.K.S. ee gobolka Banaadir lagu wareejiyey Jaalle Warsame Cali Faarax oo ka tirsan Golaha Dhexec ee XHKS. Xilkaas oo uu hore u hayey Jaalle Yuusuf Ibraahim Cali «Abuuraas» oo isaguna ka tirsan Golaha Dhexec XHKS. ahna duqa magaalada Muqqdisho.

Munaasibaddii xilkaas jagula kala wareegayey oo lagu qabtay xarunta Guddiga Xisbiga Gobol-

ka Banaadir, waxaa ka soo qayb galay Guddoomiyaha Xiriirkha Guud ee Ururrada Shaqaalah Soomaaliyey Jaalle Maxamed Cali Axmed oo ka tirsan Golaha Dhexec XHKS. iyo Xubnaha Guddiga Xisbiga Gobolka Banaadir.

Xoghayihii hore ee Guddiga xisbiga Gobolka Banaadir Jaalle Yuusuf Ibraahim Cali «Abuuraas» oo halkaas hadal ka jeediye wuxuu ka warramay hawlii uu soo qabtay Guddigu,

muddadii uu isagu hayey xilka Xoghayannimada Gobolka Banaadir, taasoo isla markaasna ah muddadii uu dhisnaa Guddiga Xisbiga Gobolku.

Xoghayaha Cusub Jaalle War-same Cali Faarax, oo isaguna munaasibaddaas hadal gaaban

ka jeediyey, wuxuu ka codsaday xubnaha Guddiga Xisbiga iyo hawl Wadeennadiisa in ay gacan ku siyaan gudashada hawlihiisa, si loo meel mariyo gudashada waajibaadka ballaaran ee Xisbigu u hayo Ummadda Soomaaliyeed.

Dhaqdhaqaqa

1— DEGMADA X. JAJAB

8dii bisha Xoghayaha Xisbiga Degmada X/Jabjab Jaalle Abshir Sheekh Xasan wuxuu tababar u xiray 114 qof oo ka mid ah Xubnaha cusub ee ku soo biiray XHKS ee Degmadaas.

Tababarkaas oo soconayey mudda 15 beri ah, Jaalla-yaasha cusubi waxay ku dar sayeen banraamijka iyo Xeerka Xisbiga, faa'iidadii laga filaayeyna waa laga gaaray.

Tbabbarcaas waxaa ka horreeyey mid kale oo 20 beri u socday Guddiyada Uungyada Xisbiga ee Xaaf-adaha ay ka kooban tahay degmada X/Jabjab. Tababarkaasi wuxuu ahay mid guddiyadaas looga dhaadhi-cinaayey Dokumentiga Xisbiga, xilka unugyada iyo xeerka iyo Barnaamijka Xisbiga oo mar kale laga baaraandegaayey.

Isla degmada X/Jabjab,

Degmooyinka

habeenki bishu (Maajo) ahayd 13ka waxaa lagu qabtay gabagabadii tartankii fanka ee muddaba ka dhexsocday degmooyinka gobolka Banaadir, iyadoo lagu beegaayey munaasabadda xuska 15ka Maajo, maalin-ta dhallinyarada Soomaaliyeed. Tartankaas oo habeen-kaas dhex maray degmooyinka X/Jabjab iyo Shangaani, guushii kama damaysta ahaydha waxay raacday degmada X/jabjab. Tartanka dhinaciisii kale wuxuu isla habeenkaas degmada Hodan ku dhexmaray Hodan iyo Yaaqshiid, guushiina waxay raacday degmada Hodan.

Tartankaas oo ahaa mid waxtar u leh dhiirrigelinta fannaaniinta iyo kicinta dad weynaha, degmooyinkii ku guuleystay waxaa abaalmariin loo siiyay qalabka fanka waxaana abaalmariyey ururka dhallinyarada kacaanka Soomaaliyeed; taasina marka dhinac kale

laga eego, waa tallaabo wax weyn ka taraysa wadasha-qeynta degmooyinka iyo ururrada bulshada.

2. DEGMADA WAABERI

6dii bisha Maajo Golaha Hannuuninta Degmada Waaberi waxaa lagu xiray tabbar muddo labaatan beri ah u soconaayey dhallinyarada gurmadka ah ee degmadaasi. Waqtigaas ka hor dhallinyaradaasi waxay u kala qaybsanaayeen xaaafda ha, hase yeeshi, waxaa dan la biday in Ciidankaas loo dhiso heer degmo, Xaafaduhuna ay abaabushaan Biri-gaato cusub.

Tababarka dhallinyaradaas oo la xariirey tallaaba daas cusub, loogana dhaadhi-cinaayey wajibaadkooda iyo Xeerka Ururka, waxaa xiray Xoghayaha Guddiga Xisbiga ee Degmadaas Jaalle Maxamuud Sh. Cabdisamad.

3. DEG. SHANGAANI

Golaha Hannuuninta dweynaha degmada Shangaani waxaa lagu qabtay barnaamji «Kadis» ah oo lagu tartansinaayey ardada dhi gata dugsiyada degmada ku yaal.

Barnaamijkaas oo socday 17-25kii bisha Maajo, ujeedooyinkii laga lahaa waxaa ka mid ahaa in ardada lagu soo xiro degmada iyo in lagu dhiirrigeliyo in ay aqoon-tooda kororsadaan.

Waxaa kaloo dugsiyada degmadaas iyo Xaafadaheedaba lagu tartansiiyey xaggaa Suugaanta. Tartankaas oo socday 1-23kii bisha, waxaa Golaha Hanuuninta degmada lagu soo gabag-beeyey 24kii bisha, halkaasoo lagu qabtay Xaflad lagu dhiirrigalinaayo Jaalla-yaashii ka qayb galay, laguna abaalmariyey Xaafadi-hii iyo Dugsiyadii ku guulaystay.

ARRIMAHADUNIDA

DAWLADAHADHEXDHEDAADKA IYO MAWQIFKA KUUBA

Haddii dunida waa nabad lagu wada daaqi jirey, gumeysi ayaa yimid. Waxaa dadyow badan qarniyaal la gumeystaba, dadkii la addoonsanayey hadba qaar halgan gobanni-madoon u qalab qaate siyaasi ahaanna in badan ayaa xorow-day, gumeysigii dhaqaale se weli waa halkiisii. Gaashaan-buurtii reer galbeed ee adduunka ka talinaysey waxa ka barbar dhshay qaab siyaas-deed oo kale, kana tisqaaday dalkaa Midowga Soofiyetti.

Dhammaadkii dagaalkii dunida ee 2aad ba waxa khariidaddii adduunka ka muuqday dalal badan oo Hantiwadaag ah. Intaa kuma ekeyn dhallan gaddoonka dadyowga ku dhacayey hadba qaran cusub ayaa curanayey. Qaab gumeysi oo gaboobay ayaa gabbalkii dhacayey, waxaana halkiisii ka tisqaadayey gumeysi kale gumeysiga cusub, barwaqa-da qarammadii cusbaana waa loo soo hanqal taagayey, aya-doo la beddelayo habkii isku-dulnoolaanshada, loona roga-yo mid cusub.

Dagaalkii dunida ee 2aad markuu dhammaaday dagaalkii qaboobaa wuxuu gaadhey herkiisii ugu sarreeyey. Dagaalkii qaboobaa wuxuu keeney in adduunka cabsi weyni ka abuuranto. Cabsida waxa dhaliyey heshiisyidii iyo ku-han-jabaaddii hubka halista ah, kaasoo yeeshay culays siyaas-deed, kolkaa ayaa Dunida laba xoog oo waaweyn ayey u kala baxday, waxa khatar galay ji-

ritaanka beni'aadamka. Wawa walwalka iyo walaacu kubadnaa, dalaal kii markaa gumeysiga ka xoroo-bay ee u baahnaa horumar dhaqaale si ay ku sameeyaan degganaansho iyo nabad lagu wada noolaado. Muruggi xaal-ladda siyaasadeed ee adduunka waxa ka soo dhix baxay ama ka dhix dhashay urur caalamiya oo cusub. Ururkaa cusubi wuu sii balladhanyey, tamar iyo laxaadna waqtiba waqtiga ka dambeeya wusii taransanayey. Ururkaa cusub waxa loogu wanqalay magacyo door ah oo siyaasad iyo dhaqaalaha ku lug leh: dawladaa dhexdhedaadka ah dunida saddexaad, dunida sabolka ah, kooxda 77ka ah iyo dunida Koonfureed.

Waxyaabo badan ayaa qarammadaa kulmiyey gobannimadii ay dhawaan hantiyeen waxay wada doonayeen inay dabarkii gumeysiga jaraan, waxay wadaageen dano iyo ujeeddooyin, dhismahooda: dhagan, dhaale iyo siyaasadeed ba wuu isu dhawaa. Dalalkasi waxay qaateen siyaasad dhexdhedaad ah, taasoo ay u ahayd sabab duruuftii iyo xi-dhiidhaddii dunida waagaa ka jirey.

Himilooyinkaa dawladaa dhexdhedaadka ahi waxay ka dareeraan cadaadiska siyaasadeed iyo ka dhaqaale ee dalalka hore u maray iyo wada dhankay wadaageen dalalka hodanka ah: Hantigoosi iyo Hantiwadaagba. Waa marag

ma doonto maanta in dalalka dhexdhedaadka ahi u dagaal-lamayaan: dimoqraadiyad, madaxbannaani siyaasadeed iyo mid dhaqaaleba. Shirweyna-yaasha iyo go'aannada kula-nnada dalalka dhexdhedaadka ah ka soo baxa waxaynuu ka soo dheegan karnaa ujeed-doyinka soo socda:

1. In la dammaanad qaado wada noolaansho nabadeed kaa-soo ah sida kaliya ee lagu gaari karo horumar dhaqaale.
2. In la adkeeyo qarannimada iyo madaxbannaanida dalalka dunida saddexaad, isla mar-kaana laga hortago lana tir-tiro wixii manjixaabin siyaasadeed, dhaqaale ama dhaqan ba jirta.
3. In dagaal lala galo dibudha ca, lana gaadho horumar dhaqaale iyo mid siyaasadeedba iyadoo isla markaa la soo gaa binayo kala fogaanshaha dunida saddexaad iyo dalalka ho-re u maray.
4. In loo hawl galo xidhiidh dimoqraadiya oo dunida dhix mara iyadoo dalalka dhexdhedaadka ahi kaalin wacan ka-ga jiraan wada noolaanshaha dalalka duinda.

Shirkii Belgrade ee 1962kii ayaa ku baaqay in dalalka dhexdhedaadka ahi la dagaal-lamaan: Imberiyaaliyadda, gumeysiga, gumeysiga cusub, midabtakoorka iyo Sahyuuni-yadda Imberiyaaliyaddu qaab ay tahayba dunida ha ka dha-

mmaato ayuu ahaa baaqa dal-alka dhedhexaadka ahi.

Fikradda dhedhexaadka ahi waxay ku soo baxday mar ay madaxda dunida saddexaad qayb ka mid ah ku kulmeen magaalada Baanduung oo Indoniisiya ku taal 1955kii ayaa halkaas dhidibba loogu aasay Ururka dalalka dhedhexaadka ah. Kulankii 2aad waxa lagu qabtay magaalada Belgrade, xarunta dalkaa Yugoslaafiya 1962kii. Shirka waxaa lagu guddoonsaday xaga ay Ummaduhu u leeyihin inay dheefsaadaan barwaaqadooda iyo in la isu soo dhaweyyo kala fogaan-shaha dhaqaale ee dalalka ad-duunyada.

Halyeyadii ururkaa dawla-daha dhedhexaadka dhismi-hiisa sida firfircoo uga qayb-qaatay waxa ka mid ahaa curadadii Afrika iyo Aasiya: K. Nkrumah, Jamaal Cabdi-naasir, Nehru Sukaarno iyo madaxweynaha dalkaa Yogos-laafiya, Marshaal Tito. Shuruudaha lagaga mid noqona-yo ururkaa waxa lagu dejiyey Qaahira Juunyo 5dii ilaa 12dii 1961kii shir loogu diyaar-garoobayey kulankii Belgrade ee 1961kii, tan iyo shirkii Kolombo ee 1976kii, shuruuda-haasi weli way taagnaayeen; kuwaasoo ahaa:

1. Dalkaasi waa inuu ku dhaqmaa siyaasad madaxban-naan oo ku qotonta nabad ku wada noolaashaha dalalka leh qaabab Siyaasadeed oo ka-la duwan iyo dhedhexaadni-mada ama waa inuu raacaa siyaasad dhaqanka oggol.

2. Dalkaasi waa inuu taageeraa dhaqdhaqaqyada gobannimadoonka ah.

3. Dalkaasi waa inuu ka mid noqon isbahaysi balla-dhan oo ciidameed, kaasoo loo samaystay xiisadaha dhex mara xoogagga waaweyn.

Dalalka dhedhexaadka ahi sannad walba way sii kordha-yeen sida ka muuqata shaxda hoose, tiradooda khordeysay

waxay sii xoojisay codkii ay ku lahaayeen Qarammada Mi-doobay iyo shirarka caalami-ga ah.

SHIRKII	Baan-duung 1955	Belgra-de 1961	Qaa-hira 1964	Lusa-ka 1970	Aljeris 1973	Colom-bo 1976
Dalalka ka soo qaybqalay	23	25	49	54	76	85

Dhaqdhaqaqii iyo daggaakii siyaasadeed ee dalalka dhedhexaadka ahi wax weyn ayuu ka beddelay qaabka si-yaasadeed ee dunida, kaasoo hore adduunka laba ugu qay-biyey: Koox gumeysata iyo dadadweyne bada oo la gumasto. Guushaas siyaasadeed ee dalalka dhedhexaadku gaa-dheen waxay ina dareensiinaya-saa baahida loo qabo qaab dha-qaale oo cusub, kol haddii qaabka dhaqaale ee jiraa ka dareero qaabkii siyaasadeed ee dumay kaasoo ku qitomay sabool iyo hodan dhiigmiirta. Qaabka dhaqaale ee dunida maanta ka jira waa in lagu dooriya mid cusub oo dam-maanand qaadaya in si xaq ah loo wada qaybsado dheefta dunida, in la wadaago xidhiidh dhaqaale oo isku dheellitiran iyo soo dhowaanta kala fo-gaan-shaha dhaqaale ee dunida. ahab oon sedthee aalsee om

Iyadoo mabaadi'da dhedhexaadnimadu sidaa u hufan tahay, dadyowgii qarniyada la soo cadaadinayeyna u baah-deen xornimo dhan walba ah, ayaa waayadan dambe ifafaa-le cusubi soo baxay. Dalalkii dhedhexaadka ahaa ee aan quwadaha dunida dhanna raacsnayn ayaa dalka Kuuba dab leh la dhagalay. Bal aan dib u yar dhuganno taariikh-da dalka Kuuba. Wuxuu ahaa dal Ditatoore oo Batiste la oran jiray madax ka ahaa kaasoo ka mid ahaa kuwo Laatiin Ameerika ka talinayay. Cadaadis iyo kadeed xun ayaa dad-weynaha Kuuba soo mareen, oo dhaxalsiiyay inay halgan qadhaadh u galaan xornimadooda, 1959kii ayaa xukunkii Batiste xididda loo siibay hal-

kaana laga dhaliyay xukun u baahday cid garab iyo gaashaanba u noqota markiiba. Dawladda Kuuba waxay u qay-shatay dalalka dhedhexaadka ah oo markaa kobcayay, si lixaad lehna taageero waa loo siiyay iyadoo ay khatar gelisay ama ku haysayba dowladda Mareykanka oo ay aad isugu dhow yihiin. Halkaa kuma ekaan ee dowladda Kuuba iyadoo ka faa'iideysatay aqoonsigii iyo taageeradii adduunyada 3aad u fidisay ayay maanta ku balan furtay mabaadi'dii iyo siyaasaddii dhedhexaadnimo ee halkaa ay ku soo gaadhay. Wuxuu ahaa ee ku dowladda Kuuba u qaylo dhaansatay dowladda Midowga Soofiyeti iyo Yurubta Bari. Tartiib tartiib waxay ugu xirantay dhaqaalaha iyo isbahaysiga ciidammada ee Waarso. Dalka Kuuba ma aha dal siyaasaddisu dhedhexaad tahay, balse waa dal ka tirsan labada quwadood ee dunida maanta ka jira mid ka ah oo welbia aynu oran karno kaba firfircoo xubnaha kalee ay gaashaanbuurta isku yihiin. Kuuba waxay ku tumatay mabaadi'dii salka u ahayd dhedhexaadnimada. Waxayna badheeth ula safatay labadii xoog ee waaweynaa ee dhedhexaadka loo ahaa mid ka mid ah, (Midowga Soofiyeti). Waxay bilowday inay ka hor timaaddo madaxbannaanida iyo halgannada xornimadoon-ka ah ee Jabhadaha waddani-ga ah, taasoo aan meelna ka-ga xusneyn barnaamijka dalalka dhedhexaadka ah. Da-

ciidammada Kuubba iyo intay is-bahaystaanba la galeen Jabhadaha Gobannimadoonka Soomaali-G al b e e d, A bbo iyo dagaal gumeedka maanta ay ku xasuuqayaan shacbiga Eritereeyaba waa mid aan cidna mugdi kaga jirin.

Kuubba waxay doonaysaa inay ku beer laxawsato dalalka Afrika iyo dunida 3aad

ay la gasho talisyada midab-takoorka ah ee Roodiisiya, Namiibiya iyo Koonfur Afrika, taasise maaha mid qarin kartta siyaasaddeeda foosha xun ee qaaradda Afrika ay kula dhaqmayo.

Maxay Kuubba haddaba ab-aalgud u heshay? waxay Midowga Soofiyeti ka heshay badbaado milateeri bacdamaa

dalka Kuuba aad ugu dhow yahay dalka Mareykanka. Kuubba dano dhaqaale oo badan ayay ku qabtaa oo ay-nu ka soo qaadan karno Bansiiinka oo qiimo aad u jaban lagu siiyo. Sonkorta dalka Kuubba qiimaheedii kor ayaa loo qaaday waxaana ka qaata Yurubta Bari iyo Midowga Soofiyeti.

Taariikhdu ma saamixi doonto Kaastaro

— CABDI C. JAAMAC —

Waxa xus mudan Qoraal uu beri hore dhigay Fidal Kastro kuna magacawna «Taariikhda ayaa i saamixi doonta». Qoraalka wuxuu kaga hadlay Kastro Kaalintii uu kaga jiray Kacaankii Kuuba oo uu maantaasi garasho la'aani ku jirto u soo dhexgeliyey Arri-maha Geeska Afrika.

Dowrka ay kuuba ka ciyaarayso Geeska Afrika wuxuu ina xusuusinayaa aqoon-darridii ka haysatay Gumay-stayaashii Reer Yurub Qaa-radda Afrika markii ay habka gumaysiga ku bilaabeen.

Inagoo tixgelinayna arrimaha aan kor ku soo sheegnay, ayaa waxa loo baahan-yahay inaan derisno khudbad uu Kastro bishii Abriil 27dii, 1978, ka jeediye yGegida Kacaanka ee Hafaana, halkaas oo uu ku soo dhowaynayey Mengisti. Guddoomiyaha Taliiska Addis Ababa, oo markaa booqasho ku joogay Kuuba.

Marka hore, waxaad moodaa in Khudbadaasi ahayd mid arrimo badan oo xiiso leh taabanaysa ,hase yeeshi uu nuxurkeedu u dhacayey ku xadgudub iyo ka been-sheegid Taariikhaha Ummadaha Afrika iyo Ururradoonka.

Khudbadaasi waxay xalaalaynaysaa aragtida ah: si aad

ujeeddadaada u gaadhid jid walbia kuu bannaan.

Sidaa darteed, Kuuba waxay ka leexatay Mabaadi'da Hantiwadaagga Cilmiga ku dhisa nee aqoonsan Jabhada-ha Gobannimadoonka xoog weyn oo la dagaalamaya Gumeysiga, isla markaana iyadoo fulinaysa Siyaasadaha Dowlad xoog leh, waxay la soo safatay Gumeysigii jiray Geeska Afrika.

Arrintaa waxa xaqljinay-so xaaladda dhaqaale ee Kuubaku sugantahay taas oo aan u oggolayn inay ku taageerto Dowladda Mengusto Hub Cas-ri ah iyo Ciidamo midna.

Khudbadda Kastro waxay si cad u muujisay aqondarri weyn oo ka haysata waayaha u gaarka ah Geeska Afrika waxayna ka soo saartay qof maangaab ah.

Wuxuu dafiray jiritaanka dhaqdhaqaqyada Gobannimadoonka Somali Galbeed iyo Abbo. Waxaanu dagaalkii hubaysnaa ee ay kula jireen Gumeysiga u aaneeyey Somalia oo uu yidhi «Gardarrada Somalia waxay halis galiny-saa jiritaanka Iaktoobiya».

Sidoo kale, wuxuu dafiray Gumeysiga Itoobiya ku hayso

dadyowga Somali Galbeed iyo Obbo isagoo ku andacooday «Dhulka Ogaadeeniya (Somali Galbeed) wuxuu boqolaal sano ka mid ahay Itoobiya». Waxa muuqata in Kastra oo xirfaddiisu tahay Qareen uu si indhala' u daafacayi Gumeysiga Xabishada ee Geeska Afrika.

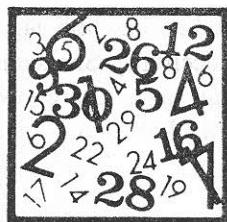
Su'aashu waxay tahay Taariikhii dhownaa ee 1882-87 iyo 1948-54 ma loo qaadan karaa kuwo gabobay?

Waxa kaloo Kastro rumaysanyahay in Colaadda ka a-loosan Geeska Afrika ay tahay mid ka dhexeysa Somaliya iyo Itoobiya waxaanu si kasmo xumi ah ugu mitaalay mid ka dhici karta Dalalka Meksiko iyo Maraykanka isagoo yidhi, «Waxa weydiiyey niman Mareykan ah waxa ay Dawladdoodu yeeli lahayd haddii ay soo weerarto Meksiko oo doonaysa inay xoog ku-la noqoto Gobollada Texas, New Mexico, Arizona, California iyo kuwo kale oo ay Qarnigii hore xoog kaga qaadeen hadana ay ku noolyihii 10 Milyan oo Meksikaan ahi».

Hadalkaa waxa laga dhuuxi karaa waxyaalaha soo sooda:

1) Abbaarta isbarbardi-giddu waa mid jaah habowsan. (Eeg bogga 28aad)

WARBIXINTA BISHA

Jaalle Siyaad oo booqday Masar yo Sacuudi Areebiya

Madaxweynaha JDS Jaalle Maxamed Siyaad Barre iyo wafdi uu hoggaaminaayey ayaa bishii Maajo 10dii soo gebegebeeyey booqasho afar maal mood ah oo uu ku soo maray dalalka Masar iyo boqortooyada Sacuudi Caraabiya.

Jaalle Siyaad oo Xarunta Madaxtooyada ugu warramayey Weriyayaal; wuxuu sheegay in guud ahaan wadahalladii uu la yeeshay madaxda dalkaas Masaarida Mudane ANWAR SADAAT ay ahaayeen kuwo ku dhammaaday is-afgarad isku siina u arkaayeen dhammaan amuurihi ay isla soo qaadeen. Madaxweynuhu wuxuu sheegay in wadahalladaasi saameynayeen sii xoojinta xiriirka ka dhexeeya labada dal ee Soomaaliya iyo Masar, Ammuuraha Carabta iyo adduunweynaha.

Wadahadallada waxaa uga qayb galey dhinaca Soomaaliya Madaxweyne Jaalle Siyaad, Wasiirka Arrimaha Madaxtooyada Jaalle Cumar Carte Qaalib iyo G/Sare Cabdiraxmaan Cabdi, iyo Safiirka Soomaaliya u fadhiya Masar. Dhinaca Masaaridana waxaa uga qayb galay Madaxweyne Anwar Saadaat, Madaxweyne ku xigeenka Xusni Mubarak iyo madax kale.

Madaxweynaha JDS Jaalle Maxamed Siyaad Barre, waxaa kale oo uu la kulmay Madaxweynaha dalka Suudaan Mudane Jacfar Numeyri oo isna booqasho ku marayey dalka Masar. Sida laga war qabo Numeyri waa Guddoomiyaha Guiddiga

loo xilsaaray xallinta khilaafaadka carbeed.

Jaalle Siyaad wuxuu sheegay in socdaalka Madaxweyne Numeyri uu ku maraayo dalalka Carbeed uu yahay mid wax ku ool ah, la filaayana inuu ka socbaxo natijo wacan, Jaalle Siyaad wuxuu intaa ku daray in qof kasta oo Carbeed aaminsan yahay in awoddha iyo danaha carbeed ku xiran tahay midnimada iyo iskaashiga Ummadaha Carbeed, khilaafaadkooduna dan

u yihiin cadowgooda.

Mar wax laga weydiiyey boqashadii uu ku soo maray dalka Boqortooyada Sacuudi Caraabiya, Jaalle Siyaad wuxuu sheegay in muddadii uu joogay dalkaas wadahadallo saameynaya xiriirka labada dal, dhibaatada Geeska Afrika, amuuraha Carabta iyo adduunweynahaba uu la yeeshay madax ka tirsan dalkaas isku aragtina ay ka ahaayeen dhammaan amuurihi ay isla soo qaadeen.

Seminaar loo furay Hoggamiyeyaal

Madaxweyne ku-xiggenka JDS, Jaalle Xuseen Kulmiye Afrax ayaa bishii Maajo 7dii uga furay tababar socon doona muddo 45 maalmood ah, Xarunta Ceel Jaalle 354 qof oo isugu jira hoggamiyeyaal, Sammadoonno iyo Nabaddoonno ka socda Gobollada uu dalku ka kocban yahay.

Furitaanka tababarkaasi waa ka soo qayb galay Wasiirka Dawladaha Hoose iyo Horumarinta Reer Miyiga, Jaalle Jamac Maxamed Qaalib.

Tababarkas waxay dadkaasi ku baran doonaan dibuhabeynta barnaamijka joogteynta ololaha horumarinta reer mi-

yiga, daaweynta dadka iyo xoc-laha, farsamada beeraha iyo taakuleynta bulshada.

Jaalle Kulmiye oo khudbad halkaas ka jeediye wuxuu ka warramay ujeeddada laga leeyahay tababarkaasi taasoo uu sheegay inay ugu weyn tahay isdhex-galka isdhaafsiga fikradaha kala duwan ee dadka ku nool gobollada iyo degmooyinka dalka.

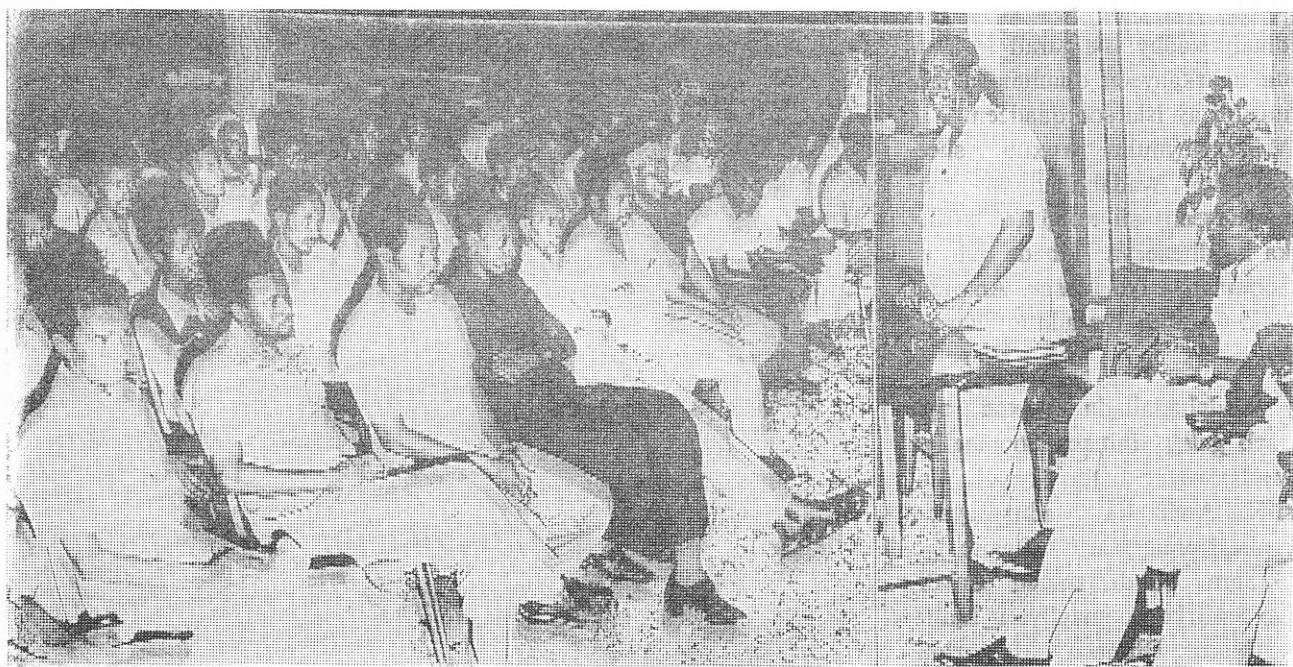
Madaxweyne ku-xiggenka oo ka warramaayey wax qabadka Ummadda Soomaaliyeed wuxuu sheegay in Ummadda Soomaaliyeed ogaatay inay wax qabsan karto haddii ay isugeyso muruqeeda iyo maskaxdeeda, taasna

ay marag u tahay hawlihiil laga qabtay bacaadcelinta Shalaambood oo haatan lagu dhireeyey dhul gaaraya 42 hektar oo dhan walba ah.

Guusha laga gaaray bacaadcelinta Shalaambood waxay bee-nisay fikradihii khubarada shisheeye oo sheegayey inaan waa laga qaban karin maadaamaanu dalku lahayn batrool, ayuu yiri Jaalle Kulmiye.

Jaalle Kulmiye oo ka warramaayey marxaladda siyaas-deed ee hadda dalku marayo wuxuu sheegay in dhibaato kasta oo ummadda la soo gudboonaata looga gudbi karo isku duubnaan, wadajir iyo iskaashi.

Aqoon isweydaarsi Warfidiyeen

Aqoon isweydaarsi uga furmay howlwadeenka Wasaaradda Warfaafinta bishii Maajo 10dii ayaa si rasmi ah uu u xirey Xoghayaha Guud ee XHKS, Madaxweynaha JDS. Jaalle Maxamed Siyaad Barre 22kii isla bishaa.

Tobankii maalmood ee uu

socdey aqoon-isweydaarsigu waa casharro ka dhilibey Wasirro, Hoggamiyeyaal ka tirsan Golaha Dhexe iyo wakiillo ka socoda dhaqdhaqaqyada gobannimadoonka. Casharradaas oo ku saabsanaa awood iyo wax-ku-oollnimada nololeed ee bulshada, waxay ku nuuxnuux-sadeen in suugaanta qoraalka

ah iyo tan odhaahda ah, iyo hanuuninta warfidintu ay bartilmameedkaa noqotay abuuridda bulsho iskaga filan dhinac walba.

Jaalle Siyaad oo hadal u jee-diyey hawladeenkii ka qayb qaatey aqoon-isweydaarsiga wuxuu sheegay in qorayaasha iyo

mu'allifiintu ay lagama maaran ku tahay in marka hore ay yeeshan aqoon iyo shucuu waddaninjmo isla marskaasna ay awood u helaan tabta ay waxa ku dareensiinkaraan dadweynaha iyagoo sal uga dhigaya cilimga. «Qorayaasha iyo mu-allifiintu waa afhayeenda ummadda iyaga ayaana gaarsiiya dadweynaha siyaasadda Kacaanka, dhaqaale waxbarashada iyo bulshannimo intaba» ayuu yidhi, Jaalle Siyaad. Wuxaanu intaa ku daray «qora yaasha iyo mu-allifiintu waa in ay siyaasad ahaan iyo maskax ahaan u bislaadaan, oo garaadkooda siyaasiga ah heer sare ahaado, markaa ayey u baahin karaan ummaddooda himilooyinka kacaanka iyo halka ay higanayso oo ah horumar iyo baraare. Madaxweynuhu wuxuu sheegay in qorayaasha iyo mu-allifiintu Soomaaliyeed xil ballaaran ka saaran yahay xagga horumarinta ummaddooda iyo sare u qaadiida garaadka iyo kasmada siyaasiga ee bulshada si ay u gaarsiiyaan dunida kale ee hor u martay. Isagoo ka hadlaayey xagga tababarrada hawl wadeenna da ummadda Jaalle siyaad wuxuu sheegay in himilada kacaanka ay ka mid tahay in qof walba loo tababaro xirfaddiisa gaar abaaneed si uu ugu yeesho aqoon iyo awood, taasoo si kordhineysa wax qabadkiisa iyo kartidiisa.

«Mar haddii aynu ognahay in wuxuu abuuri kara qimaha qarannimo tahay aqoonta iyc cimliga farsamo, iyadu oo dunduna tadowur samaynayo maalinba maalinta ka dambeysa ayaa kacaanka siyaasaddiisu ku dhisan tahay in hore loo mariyo lana kordhiyo layliga la siinayo hawladeenka ummadda» ayuu yiri Jaalle Siyaad. Madaxweynuhu wuxuu intaa raaciye in mar haddii loo bogay faa'iidooyinka ay leeyihii tababarrada iyo aqooni sweydaarsigu ay lagama maarmaan tahay in loc bilaabo layli heer sare ah oo la xiriira xagga farsamada si loo kobciyo

aqoonta farsamo ee uu leeyahay farsamo-yaqaanku.

Madaxweynaha JDS, Jaalle Maxamed Siyaad Barre wuxuu shaqaalaha Wasaaradda Warfaafinta aad ugu ammaanay hawlihi taabbagalka ahay ee ay

soo qabteen sagaalkii sano ee maamulka dalka majaraha uu u hayey kacaanku, wuxuuna sheegay in shaqaaluhu la soo kulmeen duruuf adag, hase yeeshee ay uga gudbeen si geesinnimo, wadajir iyo feejignaan leh.

Duqa Baqdaad oo yimid Muqdisho

Wasdigii uu hoggaaminaayey Duqa magaalada Baqdaad, Jaalle Ibraahim Maxamed Ismaaciil ayaa bishii Maajo 7dii ka ambabaxay magaalada Muqdisho kadib markii ay u dhammaatay boocashadii 5 t a maal mood ahayd ee uu ku joogay dalka Soomaaliya.

Intii ay wafdigu boocashada ku joogeen dalka waxay ka qayb galeen xaflad lagu qabtay Golaha Hanuuninta degmada Boondheere. Xafladdaas oo ay ka soo qayb galeen Madax ka tirsan Golaha Dhexe ee XHKS ururrada bulshada, dadweynaha ku dhaqan degmada, waxaa hadal ka jeediye, Duqa magaalada Muqdisho, Jaalle Yuusuf Ibraahim Abuuras. Jaalle Abuuras wuxuu ka warramay xiriirkka ka dhexxeeya labada dal, Soomaaliya iyo Ciraaq, kaasoo uu sheegay inuu yahay mid qota dheer leh, maalinba maalinta ka dambeysana sii xoogoochaya.

Duqa magaalada Baqdaad oo isna halkaa hadal ka jeediye wuxuu si weyn ugu mahadnayaq Dawladda Soomaaliya gaar

ahaan Madaxda Gobolka, sidii diirranayd ee loogu soo dhowweyey dalka isaga iyo wafdigiiisa, taasoo uu sheegay inay muujineyso xiriirkha walaaltinnimo ee labada dal, Soomaaliya iyo Ciraaq. Wafdigu waxa uu booqdey intii uu dalka joogey Gobolka Jabbada Hoose halkaas oo ay ku soo arkeen mashaariicda Herumarinta Beeraha ee laga hirgeliyey Jamaame iyo Sanguni.

Mar wareysi lala yeeshay ka hor intuusan ka ambabixin Soomaaliya wuxuu sheegay Duqa magaalada Baqdaad, Jaalle Ibraahim Maxamed Ismaaciil, in hadalladii ay yeesheen isaga iyc Madaxda magaalada Muqdisho ay ku heshiyeen inay isdhaafsaadaan wufuud laba dhinac ah si dhinac waliba dhinaca kale uga soo kororsodo waayo-aragnima da u gaarka ah.

Isagoo ka hadlaayey xagga iskaashiga iyo wax-wada qabsiga labada dal wuxuu sheegay in laga gaarey guulo waaweyn, taasoo surtogelisay dhismaha warshadda safeynta batroolka iyo mashaariicda.

Booqashadii Guddoomiyaha qeybta Horumarinta Suuqa Dhaqaalahaa ee Yurub

Wafdi uu hoggaaminaayo Claude Cheysson oo ah Guddoomiyaha Horumarinta ee Suuqa Dhaqaalahaa Reer Yurub (E.E.C.) ayaa ku yimid booqasho maalin ah dalka Soomaaliya 24kii bishii Maajo.

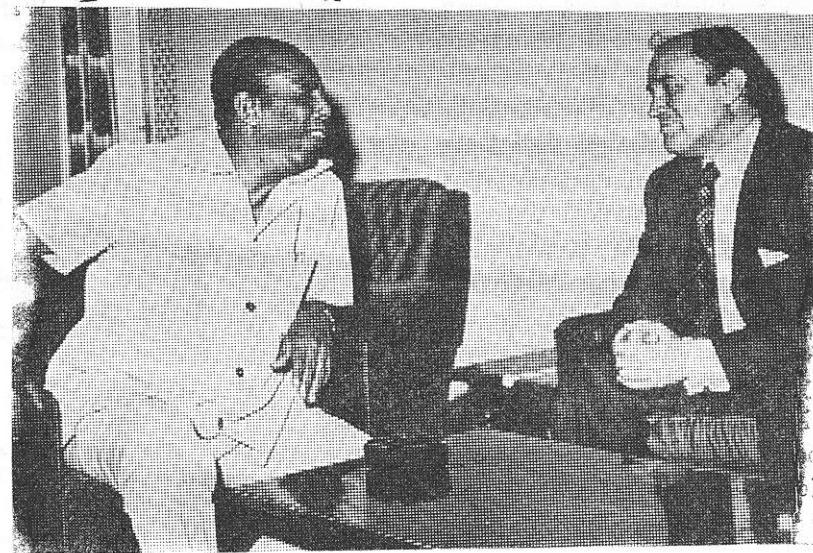
Mar wareysi lagula yeeshay Gegida Dayuuradaha wuxuu sheegay in booqashadiisu la xiriito iskaashiga ka dhixeyya JDS iyo Suuqa dhaqaalahaa Reer Yurub.

Mr. Cheysson wuxuu intaa raa ciyey in Suuqa dhaqaalahaa Reer Yurub uu JDS ka kaalmeeeyey dhowr mashruuc tan iyo intii ka dambaysay «Heshiiskii L'ome». Wuxuuna Mr. Cheysson caddeeyey in JDS ay kaalin weyn ka ciyaartay heshiiskii loome.

Guddoomiyaha Horumarinta ee Suuqa dhaqaalahaa Reer Yurub wuxuu sheegay in muddada uu jocgo Soomaaliya isaga iyo wafdigisu wadahadallo ku saabsan sii xoojinta xiriirka ka dhixeyya JDS iyo Suuqa, la yee lan doonaan Madaxda Soomaaliya.

Mr. Cheysson, oo ay tahay markii labaad ee uu boocqasho ku yimaado Soomaaliya, waxaa dhabbaha Dayuuradaha si diiran ugu soo dhoweeyey Guddoomiyaha Hoggaanka Arrimaha dhaqaalahaa ee Golaha Dhexe ee X-HKS J/le. Axmed Maxamed Maxamuud, Wasiirka Hawlaha Guud J/le Maxamed Xawaadle Madar, Danjireyaasha Dalalka Ingiriiska iyo Faransiiska u fadhiya Soomaaliya.

Wafdigaa uu hoggaaminayey Mr. Cheysson waxaa xafiiskiisa ku qaabilay Madaxweynaha JDS J/le Maxamed Siyaad Barre. Jaalle Siyaad iyo Mr. Cheysson waxay wadahadallada ay yeesheen ku soo qaadeen iskaashiga

ka dhixeyya JDS iyo Suuqa dhaqaalahaa Reer Yurub, sidii hore loogu marin lahaa.

Waxay kaloo wafdigu wada hadallo la yeesheen madax ka tirsan Dawladda, kuwaas oo guul ku dhamaadey. Gebi ahaan waxay isla soo qaadeen Mashaariicda laga hirgeliyey Soomaaliya iyo kuwa la damacsan yahay

mustaqbalka ee Suuqa dhaqaalahaa Reer Yurub uu gacan ka geysan doono.

JDS iyo Suuqa dhaqaalahaa Reer Yurub waxay kala saxeex-deen heshiis ku saabsan tababarka shaqaalahaa Dekedda cu-sub ee Muqdisho iyo qalabka hawsha, oo uu bixin doono suuqaasi.

Bannaanbax taageero

Isagoo la hadlayey dad ka badan Siddeetan Kun oo qof oo isugu soo baxay fagaara-ha Daljirka Dahsoon ee Magaaladan Muqdisho bishii Maajo 26dii, Madaxwene Ku-xigeenka J.D.S. Kaaliyaha Xoghayaha Guud ee XHKS Jaalle Ismaaciil Cali Abokor wuxuu yidhi; «Taariikh da ayaa caddeynaysa inayan jirin quwad hakin kartaa ama cabburin karta Ummad u kacday Xornimadeeda», Wuxuuna intaa ku daray, inkastoo Ciidamma-da huwanta ah ee Ruushka Kuuba iyo xulafadoodu ku tashadeen inay tirtiraan, Shacbiga Erteriya, xuquuq-doodana xoog kaga duud-

siyyaan, taasi ma aha mid u suurta galaysa, waxayna kala kulmi doonaan guul darro iyo jab.

Dadka bannaanbaxa sameenayey oo isugu jirey Ururradha Shaqaalahaa, Dhalilinyarada, Haweenka, Ciddammada Qalabka sida iyo dadweynahaba waxay bannaanbaxooda ku muujina-yeen Taageerada Halganka Gobannimadoonka Erteriya, Soomaali Galbeed iyo Abbo, waxayna cambaaray-nayeen faragelinta Shisheeyaha ee Ammuuraha Afrika.

«Waxaa nasiib darro ah in Ruushka iyo Kuuba oo

shalay Taageeri jiray dhaq-dhaqaaqyada Gobannimadoonka ah, maanta ku balan fureen Shacbiga Eritriya oo ay doonayaan inay xoog ku muquuniyaan, iyyaga oo uga hiilinaya gumey-siga madow ee Xabashida» ayuu yidhi Jaalle Ismaaciil.

Madaxweyne Ku-xigeenku wuxuu sheegay in balan furka Ruushku uu ku sameeyey Eritriya uusan ahayn midkii ugu horreeyey, hase yeeshi, ay caado u tahay Ruushka in uu ka baxo heshiisyada iyo balanqaadyada uu la dhigto Ummadaha Adduunka mar-ka uu ka waayo danihiisa gaar ahaaneed, wuxuuna

tusaale ahaan u soo qaatay Soomaaliya, Masar iyo Suu-daan.

Kaaliyaha Xoghayaha Guud X.H.K.S. Jaalle S/Guuto Ismaaciil Cali Abo-kor wuxuu caddeeyey in Siyaasadda JDS ayan ahayn mid Isrogrota ee ay taagan tahay muwqiyeeda cad oo ah Taageerada iyo garabiinta dhaqdhaqaaqyada Gobannimadoonka Adduunka.

Jaalle Ismaaciil wuxuu sheegay in JDS ay sii wadeysa Siyaasaddaasi ah taageerada Ummadaha u hal-gamaaya Madaxbannaani-dooda, wuxuuna intaa raa-cihey in Qaddiyadda Eritriya ay tahay mid xaq ah,

waajibna ay tahay in iyaga iyo dhaqdhaqaaqyada gobannimadoonka Soomaali-Galbeed iyo Abbooba loo ogolaado xuquuqdooda aaya ka talinta ah.

Madaxweyne Ku-xigeenku wuxuu kaloo ka hadlay taa-riikhda Shacbiga Reer Eritriya iyo heerarkii uu soc maray halgankoodu, oo soc taxnaa muddo 18 sano ah wuxuuna ku tilmaamey inay yihiin dad geesiyyin ah oo neceb gunnimada.

Waxaa kaloo isna halkaa ka hadley Jaalle Cumar Cab-dalle oo ka tirsan Golaha Dhexe ee Jabhadaha Gobannimadoonka Eritriya oo ka warramay heerka uu marayo halganka Ummadaha Eritriya ugu jirto Madax-bannaanidooda iyo dhibaatooyinka uu ku hayo gumey-siga madow ee Xabashida.

Jaalle Cumar, wuxuu shaaca ka qaadey in Ummadaha Eritriya ay leedahay saaxiib u hiiliya garabna ku siiya qaddiyaddooda, wuxuuna intaa ku daray in dalkooda ay ku xoreyn doonaan Qoriga caaraddiisa, kaasoo uu ku tilmaamay inuu yahay afka keliya ee uu yaqaanno gumeysigu.

Sannadguuradii 15aad ee J. G. S. Abbo

Habeennimadii 23ka Maajo, Golaha Murtida iyo madadaalada waxaa lagu qabtay xaflad-ballaaran oo lagu xusaayey Sannad-guuradii 15aad ee ka soo wareegtay asasid-dii Jabhadha Xoreynta Soomaali Abbo.

Xafladdaas oo ay ka soo qayb galeen xildhibaanno ka tirsan Golaha Dhexe XHKS, Madaxda Jabhadaha Gobannimadoonka Soomaali Galbeed, Eretarya iyo Falastii, dibloomaasiyiin dalal shisheeye ah u fadhiya magaalada Muqdisho

iyo dadweyne fara badan, waxaa ugu horrayntii khubbad dheer ku suray Xoghayaha Guud ee Jabhadha Xoraynta Soomaali Abbo, Jaalle Maxamuud Cali Ruubey. Jaalle Ruubey khubbaddisaas wuxuu uga hadlaayey taariikhdi dhalka Soomaali Abbo iyo halgankii dheeraa ee dadweynaha halkaas ku dhaqani ay la soo galeen gumey-siga Xabashida.

Xoghayaha Guud ee J.G.S.A. isagoo ku hadlaayey magaca jab-hadha, wuxuu ugu baqay U.M.A..

Jaamacadda Carabta, Qarammada Midocabay iyo Guud ahaan dunida nabadda iyo xorriyadda jecel in ay dadweynaha Soomaaliyed ee gu-meysiga Xabashida ku hoos jira garab ku siyaan baadigooxka xu-quuqiisa madaxbannaanida iyc aaya-ka-talinta.

Waxaa iyaguna eryo taageero iyo bogaadin ah halkaas ka jeediye wakiillo ka socdey jabhadaha gobannimadoonka ah ee Soomaali Galbeed iyo Eretarya.

Dakii Xafladdaas ka soo qayb

galay waxay daawadeen barnaami; googoos ah oo isugu jiray heeso, maadeys, ciyaaro iyo gabayo. Barnamijkaas oo si weyn loogu riyaqay, waxaa soo bandhigtay koox fannaaaniin ah oo ka tirsan jabhadha gobannimadoonka ah ee Soomaali Abbo, kuwaasoo fankooda ku cabbiraayey cadaadiska iyo dibindaaabyada gumeysiga Xabashidu ku hayo dadweynaha Soomaali Abbo

iyo sida dadweynahaasi uga dhii dhiyey in waligii la gumeysto.

Intaas ka dib, waxaa halkaas khudbad qiimo leh ka soo jeediye guddoomiyaha HOG. Aydolojiyada G. Dhexe XHKS Jaalle Maxamed Aadan Sheekh oo ka mid ahaa madaxdii XHKS ee Xafladdaas lagu marti qaaday. Jaalle Maxamed Aadan wuxuu si weyn u falanqe-

yey dhibaatooyinkii gumeysigu u geystey guud ahaan dadyowga reer Afrika, gaar ahaana shacbiga Socmaaliyeed. Wuxuuse guddoomiyuhu caddeeyey cidina in aysan ishortaagi karin dadweyne u soo jeestay in ay iska rogaan heeryada gumeysiga; jabka iyo burburka gumeysiguna ay yihiin wax lama huraan ah oo taariikhdu xukuntay.

Xadgudubka Kuuba ee Mabaadii'da Dhedhexaadnimo

Dawladda Soomaaliyed waxay soo jeedisay in Ururka ay leeyihiin dalalka dhedhexaadka ah laga saaro dawladda Kuuba, iyadoo dawladdaasi u soo jiddi karta dunida dhedhexaadka ah ceeb iyo khatar, maadaama ay noqotey dabahilif uu ku shaqeysto dalka Ruushku, sidaas waxaa sheegtay ergada joogtada ah ee JDS u fadhida Qarammaada Midoobay.

Warkaas oo ergada Soomaaliyed gaarsisay dhammaan, ergocinka joogtada ah ee dawladaha dhedhexaadka ah u fachiiya Qarammaada Midoobay Maajo 14dii waxay ku tiri, «Waxaa la yaab leh in dalka Kuuba oo ku xadgudbay mabaadii'dii iyo xeerkii dhedhexaadnimo, isagoo u adeegaya dalka Ruushku, loo oggolaado inuu ka ahaado xubin Ururkaas oo mabaadi'iisu qirayso in dalalka Xubnaha ka ahi aanay u janjeersan labada quwadood ee lixaadka leh midkoodna».

Waxay kaloo ergada Soomaaliyed sheegtay in xiriirka ay dawladda Kuuba la leedahay dalka Ruushku uu yahay mid Ruushku ku adeegtaan, xag milletinimo xag dhaqaale iyo nololeedba; waxayna Kuuba oggolaatey in Ciidammadeedu Ruushku u noqdaan qawsaarre lagu adeegto oo loo dirsado meel allaale meeshii uu Ruushku ka

doonaayo danihiisa gaar ahaaneed.

«In ka badan 50 kun oo ah Ciidammada Qalabka Sida oo u dhashay dalka Kuuba ayaa maanta jooga qaaradda Afrika, iyagoo hirgelinaaya himilooyinka Ruushka ee uu ku gumaadaayo Jabhadaha gobannimadoonka Soomaali Galbeed, Abbo, Cafar iyo Eriteriya, waxayna kuwaasi u noqon karaan tusaale, sida tooska ah ee Ruush ugu maamulayu danihiisa Ciidammada Kuuba», ayey warkeedii ku tidhi ergada Soomaaliya u fadhida Qarammaada Midoobay, waxayna intaa raaciyeen in faragelinta Kuubanka ee amuuraha gaarka u ah Afrika ay u soo jiidday qaaradda oo dhan dhibaato iyc welwel, iyo iyadoo cabburisey dadweynihii u halgamayey ayaaka-talintooda waxayna noqotay ayaan darro in ay gacmähodda ku laayaan calooshooda u shaqeytayaasha Kuuba, dad fara badan oo reer Afrika ah.

Ergada Soomaaliyed waxay sheegtay in tallaabada Ruushka

yo Kuuba ka wadaan qaaradda Afrika tahay mid soo jiidi karta in qaaradda Afrika la isku hardiyo khatarna gelin karta nabadda adduunweynaha, iyadoo ka soo horjeedda xeerka aasaasiga ah ee ay dhigteen Ururka dawladaha dhedhexaadka ah san nadkii 1961kii oo lagu gaaray in dhedhexaad laga noqdo loolilan dhex yaalla labada dhinac ee xoogga waaweyn, si lagu sugo nabadgelyada adduunweynaha.

Ergadu waxay intaa ku dartay in mabaadii'da ururka dalalka dhedhexaadka uu ahaa in la tageero dadyowga u halgamaya madaxbannaanidooda, lalana safato dadka ka soo horjeeda isticmaarka iyo gumeysiga.

Ergada JDS waxay ka digtay in haddii shirka dawladaha dhedhexaadka lagu qabto magaalada Habana uu baabi'i doono magacii, sharaftii iyo wax ku oolkii uu lahaa ururkaasi, nabad gelyada adduunkuna gacmaha ka bixi doonto iyadoo ururkaasi na noqon doono mid ay ku shaqeystaan Ruushka.

SHIR JARAA'ID

J.D.S waxay canbaarey neysaa fara gelinta qaawan ee Ruushku iyo xulafadiisu ka wadaan Afrika, gaar ahaan Geeska Afrika, taasoo ay hubaal tahay in joogitaanka ciidammadaasi iyo hubka ay ku soo daldala-

yaan uu halis u yahay nabadda Gobolkaan, Afrika iyo adduunweynahaba» sidaasi waxaa caddeeyey Wasiirka Warfaafinta iyo Hanuuninta Dadweynaha Jaalle Cabdisalaam Sheekh Xuseen.

Jaalle Cabdisalaam Shee-

kh Xuseen oo ka hadlaayey shir Jaraa'id oo lagu qabtay xarunta Wasaaradda wuxuu sheegay in fara gelinta shisheeyaha ee Gobolkaan oo maalinba maalinta ka dambeysa sii ballaaraneysa ay keentay in Ciidammada Kuu ba lagu soo daldalo waddan kale oo ka mid ah mandiadaan, taasoo la damacsan yahay in lagu duulo dal kale oo xor ah oo ka mid ah Geeska Afrika.

Wasiirku wuxuu sheegay in Xabashida iyo inta taageertaba ay u soo guntaden in Jamhuuriyadda Jabuuti ay ka abuuraan qas iyo tafarruq, taasoo ay ka mid tahay fara gelinta jootgada ah ee ay ku kala qeybinayaan dadka waddankaasi ku nool.

«Qaskaasi iyo fara gelintaasi ay Xabashida iyo xulafadeedu ka wadaan Jabuuti oo ah dal xora iyo beenta ay ka faafinayaan Jamhuuriyadda Dimoqraadiga ee Soomaaliya oo ay ku andaconayaan in Soomaaliya ay xoog ku qabsaneyso Jabuuti, waxay uga gol-leeyihiin iney qariyaan xaaladda dhabta ah iyo qadiyadda Soomaali Galbeed, Abbo iyc Eriteriya ayuu yiri Wasiirku.

Jaalle Cabdisalaam wuxuu caddeeyey in arrintaasi

oo dhan ay ka mid yihiin qorshaha guud ee lagu fulinaayo siyaasadda iyo istaraateejiyada Ruushku uu doonayo inuu ku fidsadc Gobolkan kuna ilaaliyo iyadoo aan loo aaba yeelin jiritaanka iyo xuquuqda ummddaha Gobolkaasi .

Isagoo ka hadlaayey hanjabaadda isdaba joogga ah ee maalmahanba ka soo yee-rayey Mingistu Jaalle Cabdi salaam wuxuu sheegay in handadaadhaasi ayan aheyn mid ku timid Mingistu taladiisa, ayse tahay fikrad Ruushka iyo xulafadiisa oo ka mid ah qorshaha danahiisa isteraateejiga ah inuu ku muquuniyo marba dal.

Wasiirku wuxuu shirkaa Jaraa'id ka caddeeyey in ma shaakilka ka taagan Geeska Afrika uu leeyahay taariikh dheer, ayna tahay dal iyo dad ay Xabashidu gumey-sato, iyadoo garabsatay gumey-sigii reer Yurub qarnigii 19aad dabayaqaadiisii qaa-radda Afrika.

Jaalle Cabdisalaam Sheekh Xuseen wuxuu sheegay in kaddib markii uu gumey-siga Xabashidu ka dhaga adkaaday qaddiyadaha Ummadaha Soomaali Galbeed, Abbo iyo Eriteriya, una dhaqaaqi waayey waan waan nabad gelyo inuu ugu

oggolaado xuquuqdooda ay Ummadahaasi ku kalliftay inay qoriga caaraddiisa ku muquuniyaan oo ay xoree-yaan 95% dhulkooda.

Wasuurku wuxuu carrabka ku dhuftay in tan iyo waa-gaasi mushkiladda Geeska Afrika ay ahayd mid ka dha xeysa gumeysi iyo dad la gumeysto, hase yeeshay ayuu yiri Wasiirku «Talo waxay faraha ka baxday markii ciidammada shisheeyaha ah ay si bareer ah ula soo safteen gumeysiga, damceenna inay xoog ku muquuniyaan gobannimadoonka Soomaali Galbeed iyo Abbo maantana ay xasuujayaan Eriteri-ya».

Wasiirkka Warfaafinta iyc Hanuuninta Dadweynuhu Jaalle Dr. Cabdisalaam Sheekh Xuseen wuxuu sheegay in JDS ay weligeedba arrintaasi ka taagneyd mowqif cad, kaasoo ah in si walaal tooyo iyo Afrikaannimo ah oo nabadvelyo xaq ku dhis-an lagu dhammeyo khillafaadkaasi, si loo baajiyo dhiig Afrikaan oo isku daata, loogana hor tago faragelinta shisheeyaha oo aan dan u ahayn dadka Afrianka ah, loogana gol-leeyahay dan gaar ah oo damaacinnimo ah.

Shirkaa Jaraa'id oo ay ka soo qayb galeen warfidiyeenno iyo Diplomaasiyiin ka kala socday dalalka dibedda wuxuu Wasiirku ka caddeeyey in Taliska Mingistu uu sii kordhiyey durbaankii dagaalka, iyadoo la soo kordhiyey hubkii halista ahaa iyo ciidammadii shisheeyaha ahaa ee Ruushka, Kuuba iyo xulafadiisa, ku waasoo uu sheegay inay ka marag kacayso xaqijinayaana walaacii iyo walwakkii JDS muujisay markii ay Huwantaasi soo fara gelieen arrimaha Geeska Afrika.

Jaalle Cabdisalaam wuxuu sheegay in Mingistu uu caddeeyey in dagaal wada jir ah ay Ruushka, Kuuba, Jarmalka Bari iyo Yemanta Koonfureed ay ku qaadeen dalka Ereteriya, iyadoo ay ujeeddadoodu tahay sidii horeyba u damceen in lagu xasuuqo shacbiga Ereteriya, dhulkii ay xoreeyeenha lagu celiyo gacanta gumey-siga Kabashida.

Wasiirka Warfaafinta iyo Hanuuninta Dadweynaha

wuxuu shirkaa Jaraa'id ka caddeeyey in JDS ay mar kale ugu baaqeysa Ururka Midowga Afrika, dawladaha Afrikaanka ah iyo dhammaan dadyowga nabadda jecel inay ka hortagaan mu-aamaraadka uu Ruushku ka wado Geeska Afrika laguna duudsiyayo xuquuqda shucubta Gobolkaasi, taaso uu sheegay haddii aan laga gaashaaman inay ku dhammaan doonto in arri-maha adduunka xoog keli-

ya lagu muquuniyo.

Wasiirku wuxuu kaloo caddeeyey in JDS ay mar kale ugu baaqeysa dawladaha dhedhexaadka ah in Kuuba laga saaro Ururka dhedhexaadnimada, mar haddii ay ku tumataay mabaa'diid asaasiga ahayd ee Ururkaasi, ayna noqotay aalad ay ku shaqeystaan gaashaan buurta WARSO, kuna fushadaan danahooda isteraateejiga ah.

Afhayeeno ka warra may xaaladda Eriteriya

Nin u hadlyey Wasaaradda Warfaafinta wuxuu caddeeyey bishii Maajo 13dii in taliska Addis Ababa uu weli wado inuu sii ahaado qalabkii ay ku adeegsanayeen Ciidammada shisheeyaha ee Afrika soo fara gelinaya.

Ninkaasi wuxuu sheegay in waddammada jaarka la ah Taliska Addis Ababa iyo Eriteriya ay dareemayaan culeyska quwadaha shisheeye ee doonaya Addis-Ababa inay ka dhigtaan saldhig ay kaga soo duulaan.

«Dadka Reer Eriteriya waxay halis u yihin duulaan ay ku soo qaadaan Ruushka Kuuba, Amxaara-da iyo dawladaha kale ee ay bahaysteen, taasoo ay ujeeddadeedu tahay in lagu muquuniyo inay isu dhii баан taliska Mingistu uu madaxda ka yahay», ayuu yidhi afhayeenkaasi.

Duullimaadka xoogagga xaraanta isku bahaysatay ay ku soo qaadaan Eriteriya halis uma aha oo qura Ummadda reer Eriteriya, hase yeeshee, wuxuu khatar gelinaya madaxbannaanida, nabadgeyada iyo horumar-

ka waddammada Eriteriya jaarka la ah, ayuu raaciyeey afhayeenku.

Ninkaa u hadlaayey Wasaaradda Warfaafinta wuxuu kaloo sheegay in Taliska Addis Ababa uu sii kordhiyey Ciidammada shisheeyaha ah ee jooga Geeska Afrika uu haatan awooddisiisii isugu geeyey sidii uu halis u gelin lahaa Madaxbannaanida, midnimada iyo horumarka Jamhuuriyadda Jabuuti.

«Dawladaha Itoobiya jaarka la ihi iyaga oo ka gilgila-naya fara gelinta bareerka ah iyo tallaabooyinka halista ah ee ay Itoobiya ku hayso, waxay guddoonaadeen in ay si caddaan ah isku hortaagaan tallaabooyinka foosha xun» ayuu warkiisii ku soo gebegabeeeyey afhayeenku.

Halganka gobannimadoon-ka ee Eriteriya waxaa uu soo taxnaa muddo siddeed iyo tobant sannadood ah wakh-tigaas oo ay dadka reer Eriteriya waaya-aragnimo iyo guulo badan kasoo hooyeen goobaha dagaalka. Ummadda reer Eriteriya waxay aad ugu kalsoon tahay in ay

gaadhi doonto xornimadeeda, muddo kasta oo ay ku qaadataba.

«Dagaalka waxashinimada ah ee ay ku soo qaadeen taliska Mingistu iyo Ciidammada huweynta ah oo ay ka mid yihin Ruushka, Kuuba, Jarmalka Bari, iyo Koonrutta Yamen dalka Eriteriya, ma aha mid hakin kara ujeeddada halganka hubaysan ee ay dadka Eriteriya ugu jiraan midnimadooda», Sidaas waxaa yidhi Mudane Cumar Caddalla oo Xubin ka ah Golaha Dhexe ee Jabbadda Xoreynta Eriteriya, ELF, isagoo ka hadlayey Shir Jaraa'id oo lagu qabtay Karunta ELF ee Muqdisho 17kii Maajo.

Mudane Cumar, wuxuu sheegay inuu kalsooni badan ku qabo in geesiyyinta Reer Eriteriya ay darsi lama illaawaan ah siindoonaan, xoogagga gumeysiga ee haatan isku soo biirsaday inay baabi'iyan Ummadda Reer Eriteriya, oo doonaya inay dhulkaa ku fushadaan dana-hooda istaratijiga ah.

Madaxa Xafiiska Jabhadha Eriteriya ee Muqdisho oc
(Eeg Bogga 30aad)

HIDDAHA IYO DHAQANKA

QIIMAH A ISBADDELKA EREYGU KU LEEYAHAY AF – SOOMAALIGA – XISAAM –

Luqadu hadal ahaan waxa ay ka mid tahay waxyaabaha aasaaska u ah nolosha dadka; waase uu ka maarmi karaa in uu dhuuxo oo kala dhilo waxa ay tahay ama ka samaysan tahay. Waqtiga koritaanka iyo kobcinta Af-Soomaaliiga waxa lagama maarmaan ah in la garto lana barto, ammuuraha halbowlaha u ah luqadda, iyadoo la adeegsanayo fikradaha aragtiyed ee cilmi-ga afafka; macne, dhisme, iyo dareenba.

Culimada qaarkeed waxa ay qabtaa in ay luqadu tahay mappa ugu dhibaatada badan dabciga bulshda, una baahan in si cilmi ah loo dhuuxo eray iyo odhaahba. Go'aanka aqoonneed ee kaabaya doorashada fikraddan, waxa uu ka shidal qaadanayaa habka Af-Soomaaliigu isu beddolo oo ku sal leh heerka erayga, kana duwan habka Af-Ingiiriiska isu rog rogo oo ku lug leh heerka weeda.

Haddii aan sii qeexno, garashada dhismaha Af-Ingiiriiska waxa fiican in laga maro fal-lanqayntii dhinaca dhismaha weedhaha iyo xidhiidhka ka dhxeeyaa macnahooda, Af-Soomaaliigase waxa habboon in la isku koobo dhismaha erayada iyo isticmaalkooda.

Waxa muddaas u daliil ah habka erayadu isaga daba yimaaddaan ayaa xukuma fal-anqaynta weedha iyo is beddelkeeda. Middaasi waxa ay dhalisay Af-Ingiiriiska in ay gundhig u noqdaan weedho

tirsan oo sal u ah dhammaan wixii weedho suuragala Af-Ingiiriiska yeelan karo. Weedha-salka ah ee Af-Ingiiriiska waxa ka mid ah:-

1— The man ate the meat.

Ma na suuro gasho in weedhan loo beddolo:

2— The meat ate the man;

Waxa is beddelka sidaas ahi waxyeelainayaa naxwaaha weedha, dabeeedna macnaheeda. Weedha cusubi waa erayo is dabajooga, oo aan murti lahayn.

Ā-Soomaaliiga weedhiisa ma xukumo habka ay erayadu isaga dabadhacaan. Eraygu meel kasta waa ka geli karaa weedha, iyada oo aan naxwaheeda iyo murtideeda midna is beddelin. Markaas weedhan:

3— Ninkii wuu cunay hilibkii.
Waxay isu beddeli kartaa;

4— Hilibkii wuu cunay ninkii,

5— Wuu cunay ninkii hilibkii
IWM.

Weedha saddexaad waxa ay la hab tahay weedha kocwaad ee Af-Ingiiriiska ah; waxase ay kaga duwan tahay, marka erayada la isku beddelo ayaa weedhaha cusub ee abuurmaa yeeshaan naxwe iyo murti hagaagsan. Isbeddelka habka erayga dhammaantiis waxa laga garan karaa in aan marmarka qaarkood loo baahan is beddel eray oo la xi-dhiidha is waafajinta erayada is-rogo beddelayo. Tusaale ahaan haddii aan fal ka horreeyaha «wuu»

ku beddolo «baa» isla weedhaas waxa jiraya is beddel fal ka horreeye, marka ay is beddelaan habka erayadu isaga dabadhacaan, taas oo is waafajinaysa magacyada is-rogo beddelay. «Baa» waxa ay isu beddelaysaa «buu» sida:

6— Ninkii baa cunay hilibkii,

7— Hilibkii buu cunay ninkii.

Tusaalayaasha sare sida ay muujinayaan, waxa cad in aanay khasab ahayn xidhiidhka rugeed ee ay lee-yihiin erayada weedhaba Af-Soomaaliigu. Aragtida luqeed ee Af-keenna waxa weeye mid salka ku haysa erayada. Mar haddii aanay rugta eraygu fadiiistaa Jocgti ahayn, sida Af-Ingiiriiska, isticmaalka, macnaha iyo kordhinta salka erayadu waxa ay summadda u yihiin weedhaba Af-Soomaaliiga. Haddii aanay sida erayadu isugu xigaan qimo lahayn, waxa habboon, Af-Soomaaliiga marka loo baadhayo cilmi ahaan, in laga maro dhinaca erayga is beddelkiisa iyo sida is beddelkaasi wax ugu kordhinayo dhismaha Afka. Haddii aan fikraddan sii gudagalo, is beddelka erayga Af-Soomaaliiga waxa laga raadraaci karaa habka ay isu raacaan erayada weedhu, taas oo soo Ifbixisa macnaha iyo hawsha naxweed ee eraygu ka qabto weedha. Jiritaanka fikraddan waxa lagu garan karaa fal-ka iyo tilmaamaha ayaa ka abuurma salka magaca. Saddexda eray ee isku salka ah kala ahna fal, tilmaame iyo magac waxa ay ku kulmi karaan weedh keli ah, iyada oo eray kastaba qeexayo macnaha utleeyahay iyo hawsha naxweed ee uu ka hayo weedha. Tusaale ahaan haddii lagu daro lifaaqa «San» magac saleed, waxa abuurmaya tilmaa

maha «wanaagsan» oo ka duwan macne iyo hawl naxweba magaca «wanaag». Weliba marka lifaaqa «I» lagu biiriyoo magaca «wanaag» waxa abuurmaya falka «wanaaji». Wuxuu la isugu gayn karaa weedh saddexda erayba, iyada oo laga hor marinayo fal ka horreeyaha «ku» falka, «wanaaji», magacna laga hor marinayo tilmaamaha. Weedha samsantay waxa ay u qormaysaa:

8— Wanaag ku wanaaji nin wanaagsan. Oo ah weedh macno ahaan iyo naxwe ahaan-ba suuro gal u ah Af-Soomaaliga.

Waxa kale oo jirta in is beddelka eraygu uu magac u beddello eray fal ahaa, iyada oo lagu biirinayo falka lifaaqyadani «od», «id» «sha», «mo», IWM. Sida:

Fal	Magac
Soco	socod
Tag	tagid
Qabo	qabasho
Dey	deymo

Haddii weli-ba la galo heer kale oo is beddel eray ah, waxa la ogaanayaa in magacu yeesho isbeddel eray oo ku salaysan caynka (Gender) iyo tiraada (number). Marka laga eego dhinac laboodka iyo dhadigaanshaha lifaaqa magaca raaca, waxa ka mid ah «ka», «ga» «a», «ta» «da» «sha», IWM. Sida:

Wiil	wiilkia
Diig	diiga
Libaax	libaaxa
Naag	naagta
Bisad	bisadda
Hal	hasha

Kolka la iska taago dhinaca tiradana waxa wadarta magaca ku biira lifaaqyada: «o», «iyo» «oyin» «yaal», «af», IWM. Sida:

Keli	wadar
Far	faro
Weji	wejiyo
Hooyo	hooyoyin
Wadne	wadnayaal
Af	afaf

Ilaa hadda waxa aan isku deyay qeekidda is beddelka eray iyo

sida uu u taabto macnahi iyo hawsha naxweed ee erayadaas ula dhahumaan dhismaha weedheed, tanna waxa laga raadraaci karaa, sida ay xubnaha weedhu isula xidhiidhaan. Arrintan dhinaca laga joogsanayaa waxa uu la mid yahay jidkii aan u marnay arrimihii aan ilaa hadda soo falanqaynay ee ka shidaal qaadanayay is beddelka erayga. Markaas is beddelka, eray weedh ku jira, ku dhacaa waxa uu ku keenaa is beddel xubnaha kale ee weedha, sida:

9— wiilka ayaa taga

10— naagta ayaa tagta

Labada weedhood-ba waxa is waafaqsan laboodka iyo dheddigaaanshaha magaca iyo falka, markii la adeegsado lifaaqyo isku hawl naxweed ah. Lifaaqyada «a», iyo «ta» ee ku biiray falka waxa sababay lifaaqyada «ka» iyo «ta» ee kala soocaya laboodka iyo dheddigaaanshaha.

Is beddelka ku dhacay erayada labada weedhood waxa weeye lifaaqyada la socda magaca iyo falka weedhaha, laakiin fal ka horreeyaha «ayaa» is-ma beddello marka uu ku jiro weedhan oo kale. Fal ka horreeyaha «ayaa» ee weedhan ku jira, waxa uu ka duwan yahay fal ka horreeyayaasha kale, waxana uu ka koobmaa magaca ka horreeya, isaga oo aan beddelin macnaha weedha, sida:

Marka aanay suurto gal ahayn koobiddas oo kale, fal ka horreeyuhu waxaa ku dhaca isbeddel waafaqsan magaca:

12— wiilklu wuu tagaa

13— naagtu way tagtaa

Labada weedhoodh waxaa ay si kasta u la mid yihiin kuwii ka horreeyey, laakiin kuwan lifaaqyada aaya lagu soo koobay fal ka horreeyaha caynka qofka saddexaad. Dhamaan lifaaqyada waxa ay u dooriyeen caynka «-ka»; «-ku»; «-ta», na «-tu»; marka magaca. Marka falka waxa ay u beddeleen «-a»,

«-aa», «-ta» na «-taa»; sidaas oo kale ayaa «wuu» isugu beddeshay «way» dabeedna ay lifaaqyada wedha oo dhammina mid magac iyo mid fal-ba isugu dooriyeen is waafaajinta naxweed ee saddexdaas eray ee weedhu ka kooban tahay.

Is beddelkan fal ka horreeyuhu waxa uu aad u sii qeexmaya marka ay rugta magaca deegaan magac-uyaallo, sida:-

- 14 - i) waan tagaa
- ii) wuu tagaa
- iii) waad tagtaa
- iv) way tagtaa
- v) waannu tagnaa
- vi) waynu tagnaa
- vii) way tagaan
- viii) waydin tagtaan

Sidii hore oo kale waxa aan u qaybin karnaa lifaaqyada dhad-dig iyo lab oo dhamaantood ah afar kooxood: «-aa», «taa», «naa», iyo «aan» labada lifaaq ee ugu dambeeyaa ma waafajisna xidhiidhka magac-u-yaal iyo caynkiisa, maxaa yeelaj labaduba waxa ay ahaan karaan dhaddig iyo lab. Halkan ma jiraan laba fal ka horreeyo oo isku si isu beddelay, erayga «way» maahee. Middani waxa ay cadaynaysaa in ay fal ka horreeyayaashu ku sidkan yihiin magac-u-yaalka, beddelina karaan marka ay magacuyaalladu ka maqan yihiin rugtooda, sida tusaalaha ka muuqata. Erayga «way» oo ka duwan fal ka horreeyayaasha kale waxa egman kara magac-u-yaallada «iyada» iyo «iyaga», laakiin lifaaqa «-aan» ee falka la socda ayaa gaar ahaan u taagan caynka iyo hawsha magacuyaalka «iyaga».

Guud ahaan dulmariddan koo-ban waxa lagala soo bixi karaa in uu is beddelka erayeed ka qaato qayb weyn cilmi ahaan Af-Soomaaliga, markaas kobcinta iyo horumariinta afku waxa ay u baahan yihiin haybin iyo baadhis ka ambaqaadaya is beddelka erayada, taas oo dhidibbaa u aasi karta fidinta, garashada iyo cilmiyaynta Af-Soomaaliga.

Wajiyada suugaantii gumeysi diidka

— GAARRIYE —

«Isma suurad naqaanno»

Isma sawrac kasayno

Isma sawd garanayno

Saraakiisha caddaankaay

Asalaamu calaykum....»

Tuducan waxa ku bilaabma gee raar hal qarni jiray. Wuxuu tiriyeey oday ka mid ahaa guurtidii, magaalada Berbera, mucaahada kula saxeexday Ingiiska. Waqtigaasuna wuxuu ahaa markii u horreysay ee gumeystahaasoo cagacageeyey gobollada Waoocyi.

Geeraarkaa waxaa ka muuqata jidhdiid iyo shaki. Wuxuu gabayaagu, hor iyo horraanba, muujiyey sida aanay «gaalkaas» isugu af ahayn, isugu dhaqan ahayn, isuguna ekayn.

Arrintu si kasta ha ahaatee, intii ay gumeystayaashu dhulka fadhiyeen, waxay Ummaddu kula jirtay halgan af iyo addinba leh, halgankaas oo ka afka ihi u badnaa suugaan. Haddaba, haddaynu is nidhaahno suugaantaa iyada ah ka baaraandega, ka fursanmaynno inaynu kala qaybinno. Anigu sidaan u qaybin lahaa waa isdatan:

a) Suugaantii caabbiga gumeysiga.

b) Suugaantii Gobannimo-doonka.

Haddaan ku horreeyo suugaanta caabbiga, waxa ka mid ah geeraarka aan maqaalka ku bilbaabay. Suugaantaasuu waxay sawiraysaa sida markii ugu horraysay uu ninka Soomaaliyed u arkayey gumeystaha. Waa ka hor taggii soo

gelistiisa. Waxa ka muuqata diid-madii iyo firkanaxii dadka ku dha-cay, markii caddaanku ku hab-sa-day.

Suugaantaasuu waxay ku aad-danayd intaanu gumeystuhu aad u xididaysan, dhibaatadiisana aan wax badan laga arag. Waxa qofka Soomaaliga ihi gumeysta-ha u arkayey, gaal Ilaahay ka go'ay, oo ay kala diin yihiin. Dagaalka suugaaneed ee uu kula jirayna muu ahayn mid uu gobannimo-kaga doonayo. Wuxuu ahaa mid uu Eebbihiisa janno ka rabay. Wuxuu ahaa dagaal meelo uga eg kuwii «Sabiiliga» ahaa, ee la is-ku hayey muslin iyo gaalo — si-bil yaa muuminiin. Waxa hal-hays noqotay «jannaadagatay». Dadku muu kasayn in waxa, run ahaan dagatay, ay ahayd gobanni-mo «Gaalo iyo wixii jecelow jab» aaya ku jirtay halkay maanta ku jirto, «gumeystaha cusub iyo ka duugga ihiba ha dhaceen».

Suugaanteenna Gobannima-doonka rasmiga ihi, waxay ifka ar-agtagtay kaddib markii Kacaankii «Boloshafiggii» adduunyada gilgilay. Waxayna heerkeedii ugu sarreeyey gaadhay intii ka dam-baysay Dagaalkii Labaad Suugaantii asxaabta. Waqtigaas waxaa aad u xoogeystay dhaqdhaqaqii gobannimadoonka Adduunka, oo aad inoo saameeyey.

Markii u horreysay baa la he-lay suugaan siinaysa gumeystaha tilmaamo cilmi ah. Markii u horreysay baa suugaanteennu cad-deysay, inaan adduunku isu hayn gaalo iyo Muslin; caddaan iyo madow, ee la isu hayo duul la cadaadiyo iyo duul wax cadaadiya-

Markii u horraysay baa gaba-yaaga Soomaaliyed ka xoroobay

qoqobkii qabiilka. Wuxuu ogaa-day inuu yahay xubin ka mid ah qaranweyne. Markii u horreysay baa masraxa lagu kaabay maansa-dii guubaabada ahayd, IntaaS oo astaamood iyo kuwo kale ayey suugaanta gobannimadoonku ka-ga duwanayd tii caabbigii gumeysiga, ee yacyacoodka ahayd.

Labadaas marxaladdood ee suu-gaantii waqtiga gumeysigu soc-martay waxa dheddooda ku jiray suugaantii Daraawiishta. Suu-gaanta Daraawiishtu waxay ani-ga iigu muuqataa inay xidhiidhiye (Transition) u ahayd labadaa xil-li.

Qabyaaladda iyo guubaabada wejiga diiniga lihi; waxay gaba-yada Sayidka wax la wadaajina-yaan marxaladdii caabbiga gumeysiga. Hase ahaatee sannadiihii dambe, markii halgankiisi gahayray, waxay gabayadii Sayidku u xuub siibteen qaar kuwiisi hore ka bisil, gumeysigana sidii hore si ka qoto dheer uga hadla.

IntaaS haddaan idhi, aan isku dayo inaan tusaalooyin ka bixiyo suugaantii caabbiga ahayd. Wa-xaad eegtaa diidmada iyo jidhdiid-ka ay la maaxdumayso.

Maxay badisaa

Ama badataa

Baabuur hawliyo

Boolis qaadiyo

Belay aragtaye

Wiilkaas geel-jiraha ihi wuxuu geeliisa caano badin waayey, tira-diisuna badanwayday u aanay-nayaa waxan cusub ee aanay arki jirin, ama gaalo iyo camalkeed ah.

Allow gorayey	Orgigaa riyaha taadaxoo ood-da faaliga e	Anse ila ah aakhiru sabeen ilig-yadiisiye
Boolis guuriyo		Afka iyo adduunkaa hadloo ood-an sadarkiiye
Gaalka saynta leh	Waa duni hablihi loo ogaa aqalka diideene	Ninka gacanta midig oodan tahay laga ilroonaaye
Geeska kaa mari		Anse ila ah aakhiru sebeen ilig-yadiisiye
Wiilkanna wuxuu geeliisa uga ducaynayaa waxaa aannu arki jirin:		Nimanyahow bal daya xaajada lala aguugaayo Odayaashan loo yeedhayee la anfac siinaayo Asxaabihii bayna yidhi gaal ha aaminine
Wallee gaydhooy		H a d d a a d niman islaamiyo tiiin Aadan ubadkiisa Oydaan Ilaahay ka go'in hayna oodina e.
Gumeysiga jaan		
Nin garaad loo		
Gaashaan qaadiyo		
Geela wow halis		
Wiilkanuna wuxuu uga warramayaa geeliisa, uu carraabinayo inuu gumeysigu dadka iyo geelaba u daran yahay.		
Allow seenyooy		
Siibad aanad gelin		
Oo surwaallo xun		
Saanad kugu didin		
Oo sarkaal cadi		
Senti taaniyo		
Sooldi kaa bixin.		

Ninkanuna riyhiisii ayuu uga ducaynayaa dhibaatooyinka uu la yimid caaddanku.

Ugu dambeystii waxaynu soo qaadanaynaa gabaygan da'da weyn ee uu leeyahay Faarax Nuur (18-62-1932). Gabaygan wuxuu kaga warramayaa sida dhulka loo qaysaday iyada oo aan la ogeysiin. Hase ahaatee wuxuu gumeysiga iyo dhibaatooyinkiisa u arkayey astaamo ka mid ah kuwii «aakhi-ru-sebenka» loogu asteyey.

Wuxuu yidhi:

Ingiriis Amxaariyo Talyaani way akekamiye

Arligaa la kala boobayaan nin u itaal roone

Anse ila ah aakhiru sebaan ilig-yadiisiye

Taariikhdu ma saamixi Doonto kastro

(Ka Yimid Bogga 16aad)

2) Aqoon li'idda Kastro ee Taariikhda iyo Arrimaha gaarka ah ee Geeska Afrika.

3) Iyadoo mushkilad Gobol u khaas ah aan laga dhi-gi karin mid dunida ka dhexaysa.

4) Kastro oo muujiyey inuu yahay Maskaxda hoggaminaysa Taliska Itoobiya. Sidaa darteed, Kastro u hadli maayo Kuuba lafahaanteeda markuu ku doodayo «Ma ogo-lin inaanu cidna kala xaajoono dib u celinta Ciidamadaya-da jooga Itoobiya».

Guud ahaan, Khudbadda Kastro waxay muujinaysaa labo weji oo kala ah:- Aqoon-

darridiisa ku saabsan Taariikhda iyo xaqiqada maanta taalla Geeska Afrika iyo isagoo ah Aalad ay ku shaqaysato Dowlad weyn oo doonaysa inay qabsati Geeska Afrika.

Ugu dambeystii, waxa lagama maarmaan ah in Dowlad-daha Dhexdhedaadka ahi ka saaraan Ururkooda Kuuba, mar haddii ay ugu adeegayso dano Dawlad xoog weyn Geeska Afrika iyo Afrika Guud ahaanba. Taariikhdu ku Saamixi mayso Kastri Siyaasadihiisa dibusocodnimada ah ee Geeska Afrika, waafaqsanna Taageeridda Ruushka gumeysiga Xabashida iyo cadaadin-ta Dadyowga Soomaali Galbeed Abbo iyo Eriteriya.

ARAGTIDA CILMIGA

SIDA HANTIWADAAGGU U ARKO HORUKACA TAARIKHED

— MAX'D CABDI CALI — (Bayr)

Horukaca taariikhed waa arrin aad iyo aad u murugsan. Waxay la xiriirtaa masalooyin badan iyo maaddooyin kala duwan oo u baahan in dhammaantood la wada tixgeliyo. Si dhab ahaan loo faahmo da biicadda, miicnaha, qaybaha, xaglinta iyo qawaaniinta xukuma horukaca taariikhda waxa loo baahan yahay in loo dejiyo aragti ammuurahaas oo dhan, kala dhambalkooda iyo isururintoodaba, wada koobi karta. Isla markaas waa inay noqotaa aragti inoo ifin karta dhuuxa iyo muuqaalka uu horumarka bulshadu la yimaado, xoogagga wada sababaha keenay, isku dhafnaanta canaasiirtiisa, hababka kala duwan qawaaniinta bulsheed iyo isku xirxirnaantooda. Intaasi waxay ina hanti siisay qaab awood inoo siiya inaynu bulshada si buuxda u aragno iyo wejiyada kala duwan ee horumarkeedu leeyahay.

Habka Hantiwadaagg (Markismada-Leninisamada) ku indhainheeyo horukaca bulsheed waa mid hab kale oo idil ka sarreeya. Mudnaantaas iyada ah waxa habkaas ugu wacan sida buuxda, ee midaysan ee uu u abuurayo «Horumarka» isaga oo tixgelinaya dhinacyadiisa oo idil kuwa da biiciga ah iyo kuwa bulsheed; kuwa maadiga ah iyo kuwa ruuxiga ah, iwm. Aragtida Hantiwadaagg ee sidaas Cilmiga ah ee dhammaystiran mawduucan u kala lafaguraysa, shaki, la'aan waxay liddi ku tahay oo kasoo horjeeddaa dha-

mmaan aragtidayada horukaca bulshadda ka fiirriya dhinac keliya oo hiyi-raac iyo kala dhantaalnaan ku qotoma.

Aragti ahaan iyo axadha-haan hanaanka Hantiwadaagg wuxuu salka ku hayaa dhabbaha tijaabsan ee laysaga arooro min guud ahaan ilaa gaar ahaan min «abstract» ilaa «concrete».

Hannaankaasi wuxuu si cad ugu qeexan yahay buugga K. Maarkis ee la yiraahdo «Raaselmaal» oo ah buugga Markis kan ugu badan in lagu halqabsado, lagana soo minguriyo; hase yeeshi ah kan loo akhris yar yahay. Inkastoo buuggaasi si kala dhigdhigan u sawirayo bulshada iyo horumarkeeda iswadka leh, misna arrintaas waxa kale oo lagala kulmi karaa qoraalkiisa kale, gaar ahaan kan ka warramaaya idooloojiyadda Jarmalka iyo hordhaca la yiraahdo «Introduction to the critique of Political Economy», ee uu qoray 1859, siddeed sano ka horintaanu dhigin qaybtii ugu horraysay buuggiisa Raasalmaal. Mabda' ahaan mawduuca ku saabsan horukaca bulsheed wuxuu u baahan yahay in la soo shaac-bixiyo dulueda iyo muuqaallada uu leeyahay iydoo si daacdromo iyo cilmi ah loogu soo bandhigayo.

DULUCDA IYO MUUQAALKA TAARIKHDA

Habka cilmiga ahi wuxu ina farayaa marka la dersayo ifa-faale kasta iyo taxanaha la soo maray in loo gondadego dulucda shay walba ee aan

lagu dawhabaabin dhaldhalaal beenaadka arrimo isbiirsday ku dheehi karaan ifafaalaha, taasoo ah tan ay ka duulaan culimada burjawaasiyiinta ee casrigani. K. Markis wuxu qabaa in ifafaale bulsheed oo kasta loo eego si maaddi ah oo istar iyo korriin ku jiro. Minguurintan soo socota ayaa Markis ujeeddadiisa aad inoogu caddeysay.

«Marka ay bulshadu ku jirto barwaqa Tacab ay nolosheeda ku daryelayso, dadka waxa dhix mara xiriir gaar ah oo lama huraan ah, kana baxsan rabitaankooda. Xiriirkaas oo la yiraahdo xiriirkatocabka ama (wax soo saarka oo ku aaddan marxaladda gaarka ah ee uu marayo korriinka xoogagga wax-soo-saarkodu.

Isugeynta xiriirkaasi wuxu kee naa dhismaha dhaqaaleed ee bulshada kaasoo sal iyo gun u noqda sharciga iyo siyaasadda bulshadas lagana garan karo heerka dareenka bulsheed ku siman yahay. Hadba halka ay gaarsiisan tahay barwaqaada tacabka ama wax-soo-saarka maaddiga ahi waxay guud ahaan saamaysaa nolosha siyaasiga ah, tan ijtimaaciga ah iyo fikriga ah. Wacyiga dadku qabaa inna ma keeno wax-ahaantooda, ee halka ay bulshada kaga jiraan ayaa keenta wacyigooda bulsheed.»

Minguurintan kooban ayaa ina tustay sida Maarkis u arko

korriinka bulshada iyada ay-aana muujisay aragtida uu ka qabo Horukaca bulsheed. Habka dhaqan-dhaqaaleed ee bulshadu marayso heerka xoggagga tacabka iyo xiriirka wax soo saarka (sida loo kala leeyahay qalabka wax soo saarka ayaa masawir run ah inaga siin kara bulshadaas iyo saadaasha socodkeeda.)

Hababka dhaqan-dhaqaaleed way iska daba yimaadaan; iska daba-dhacooda ayaa keena bootimaha taariikhda. Xoggagga tacabka oo ah kuwa ugu quwad roon dhinacyada habka wax-soo-saarku leeyahay ee keena horukaca bulsheed ayaa isla markiina ah kuwo korriinkooda ka yimaaddo baahi taariikhed. Baahida taa riikhiga ahi waxay ka dhalaataa baahida dadka oo intaas sii fiday siina ballaaratay, mid maaddi ah iyo mid ruuxi ahba. Tirada dadka ee kordhaysa, baahidooda tiro ahaaneed iyo tan tayo ahaaneed ayaa u kala saara dabaqado iyo dano dabaqadeed; kuwaas oo soo ifbixiya qawaaniin taariikhii ah oo macquul ah oo kaalmeeya in bulshadu hore u socoto. Iyadoo ay sidaas tahay, ayaa hantiwadaaggoo aad u diiddan yahay aragtiyadaha bulshada ku eega si kala googo'an aan wax taxane ahi u dhaxayn ee ku dooda:

1) Hababkii dhaqan-dhaqaaleed ee hore oo idili wax nafci leh innaba ma lahayn .

2) Sidaas awgeedna waa in hababkaas hore oo idil layska dhaafaa aan marna danлага gelin.

Aragtida Hantiwadaaggoo qaabkaas mekaaniga ah way diiddan tahay. Waxay si qummaati ah u tilmaantay sida ay taaiirkhdu u taxan tahay iyo socodkeeda. Waxay kaloo aragtidani noo muujisay astaamaha taxanahaasi caanka ku yahay, astaamahaas oo mudhbabx iyo dhaqdhaqaqyo kor u socod ahi ka buuxaan; taxanahaasi wuxu had walba uurka ku sitaa waxyaabihii fiyoobaa ee dhaqan-dhaqaalayaashii hore, xadaaraddoodii (illbxnimadoodii), dhanqankii insaaniga ahaa ee isbiirsaday, isla markaasna wuxu soo jiidayaa hab dhaqan-dhaqaale oo hor leh, kii laga gudbayana ka heer sarreyya, kaasoo ku yimaadda kacaan Bulsheed.

Si kastaba arrini ha ahaatee qoto-dheerida hantiwadaaggoo cilmiga waxay ku jirtaa tixgelinta ay ku wada qaaddo isku-xirnaanta shay kasta iyo ifafaalihiisa iyo sida ay isugu dhafanyihiin gaar ahaan marka la-eego sida ay u sameeyaan

soo ifbaxa aqoonta maskaxeed iyo kaalinteeda. Waa arrintaaas lafteeeda tan qaabka u fasira socodka taariikhda, shayga iyo ifafaalaha si mekaanik ah oo kala gogo'an soo qaawisa wax-ma-tarkiisa.

Aragtida cilmiga ah ee Hantiwadaaggoo ku hirataa waxay u aragtaa horumarka taariikhed mid wada xiriirinaya xil ligii ina dhaafay iyo kan la marayo, halkaasna saadaal habboon ka bixisa majaraha mustaqbalku raaci doono. Aragtidida hantiwadaaggoo waxay saadaal ka bixisaa dhinaca Ammuuruhu u xaglindoonan mustaqbalka, kumase tahan-baabto inay si sugar oo marag maadonto ah u caddayso.

Runnimada aragtida cilmiga ah, furnanteeda, iyo koobideeda ay wada koobto arrimaha wada saameeya horumarka bulshada ayaa awood u siiya in aanay ku ekaan fasirka arrimaha xilligaas dhacaya oo keliya ee isla markaas u suurageliya inay ka soo warbixiso baahida facaadda soo socda iyo sidii loo dhamaystiri lahaa.

Waa socotaa Qaybta 2aad ka akhriso tirsiga soo socda Halgan.

(Ka Yimid Bigga 24aad)

isna ka hadlay shirka Jaraa'id Mudane Xaamud Maxamed Aadan, wuxuu cambareeyey siyaasadda foosha xun ee ay gaareen ciidamada huwantu oo go'aan ku gaaray inay baabi'yaan tir-tiraanna shacbiga Eritriya ee uu halgamaaya Madaxbannaanidooda iyo midnimadooda.

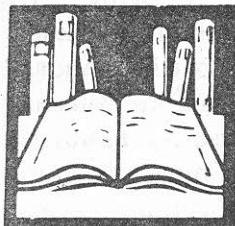
«Quwadahaas isku biirsa-

day inay laayaan shacbiga Eritriya, ujeeddadaasi waxay khilaafsan tahay siyaasaddooda ay had iyo jeer ku dhawaaqaan ee ah inay kaalo u fidiyaan dadyowga u halgamaya xornimadooda, hase yeeshay, ay haatan isu beddeleen inay cabburiyaa dadyowga u halgamaaya inay ka taliyaan aayahooda», ayuu caddeeyey Mudane Xaamud.

Madaxda Jabhadda Xoreyn

ta Eritriya waxay ugu baaqueen Ururrada Qarammada Midoobay, Midowga Afrika, Jaamacadda Carabta iyo dhammaan Ururrada Caalamiga ah iyo dadyowga Nabadda jecel inay ka hortagaan khatarta ka aloosan dalka Eritriya, taasoo ay ku tilmaameen inayan ku ekaan doonin Gobolkaasi ee ay gaari doonto jasiiradaha waddammada Carabta iyc Afrikaanka.

Buugaagta iyo Qoraallada

Khudbaddii Xoghayaha Guud ee XHKS ee Koowda Maajo

Waxaa farxad weyn inoo leh inaan halkan ku kulanno, si aan u qiimeyno xuska iyo qadarinta 1da Maajo maalinta Shaqaalaha Adduunka, isla markaasna ah, Sannadguurad 1aad ee Xiriirka Guud Ururada Shaqaalaha Soomaaliyeed.

Haddaba, waxaa sharaf weyn ii ah inaan halkaan uga jeediyo salaan diirran iyo boggaadin dhammaan Shaqaalaha Soomaaliyeed meel kasta ha joogee, sidoo kale, waxaan u hambalyeynayaa Shaqaalaha Adduunka, oo maanta u dabbaaldegeya maalinta weyn ee Shaqaalaha.

Waxaa Shaqaalaha Soomaaliyeed u rajeynayaa inay ku guulesstaan halganka ay ugu jiraan horukaca iyo midnimada ummaddooda. Shaqaalaweynaha Adduunkana waxaan la jeclahay inay ka guuleystaan dhiigmiiradka, dibusocodka iyo imberiyaaivadda ay dagaalka kula jiraan.

Jaalleyaal,

Taariikhda bulshada aadamigoo waxay inoo caddeysay kaalinta lixaadka leh ee Ururada Shaqaaluhu ka qaataan horukaca nolosha maadiga ah ee aadamiga. Shaqaalaha oo quraa ayaa mudnaan, awood iyo karti u yeeshay inay beddeelaan nolosha bulshada, in ay xoojiyaan halganka dabaqiga ah ee Xoogsatada inay curiyaanna Kacaan Hantiwadaag ah, inay dhisaan nolol cusub oo aan qofna qof ku dul noolayn.

Shaqaaluhu waxay si toos ah ugu logmaan dhiigmiiradka Hantigoosadka, kadeedka iyo midiidinsiga gumeysiga.

Taasaana ku khasabtay Shaqaalaha inay dagaal joogto ah ugu jiraan xaqijinta ujeeddoo-yinkooda iyo himilooyinkooda, isla markaana, u horseedaan xoogsatada inteeda kale dhismaha bulsha cusub ee salka ku haysa sinnaan iyo caddaallad. Sifooinkaas oo idil ayaa Shaqaalaha ka dhigay horseedka bulshada, taasaana khasabtay inay samaystaan Ururro Shaqaale oo u dagaallama xuquuqdooda iyo danahooda dabaqiga ah.

Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliyeed waxay leedahay waayaheeda u gaarka ah, Shaqaalaha Soomaaliyeed wuxuu ku dhix nool yahay waayahaas oo saameeyey noloshiisa wax-qabadkiisa iyo garaadkiisa. Inkasta oo kaacaankii 21kii Oktoobar iyc X.H.K.S. si joogta oo taxane ah u soo hooyeen guullo fara badan oo isdabajoog, waxtarna u yeeshay kor u qaadidda nolosha dadweynaha Socmaaliyeed, haddana waxaa xaqiqa ah inayan xoogsatada qaarkeed gaarin heerkii bisaylka ee loo baahnaa. Sababta ugu weyn ee dhalisay dhibaatadaas waxay tahay dhismaha dhaqan dhaqaale ee bulshadennu ku soo abaabtay Fikredda Qabiilkha, kasmada bulshada oo hooseysa awgeed.

Qabiilkha waa cadawgeenna ugu weyn ee hakinaya halgan-

ka iyo horukaca bulshada Soomaaliyeed, waa kan hortaagan hodannimada iyo barwaqaada, dhaawacaya midnimada Ummadda, ka luminaya kalsooni-deeda waa kan u adeegaya danaha Imberyaliyadda iyo dibusocodka, kuwaasoo ka dhiganaya qalabkii ay ku fushan lahaayeen ujeeddooyinkooda. Wawaase hubaal ah taariikh-duna caddaysay in qabiilkuyahay in Shaqaaluhu noqdaan kuwii baabi'in lahaa.

Waxaa kaloo dhibaatadaas sii xoojinaya dacaayadda imberyaliyadda, buunbuuninta iyo huuhaada dibusocodka tashwiishta gumeysiga oo dhammaantood raadinaya curyaminta socodka Kacaanka, daafacayana danaha dabaqada-hooda.

Sidaas darteed, waxaa loo baahan yahay in Shaqaalaha ay noqdaan sababihii iyo il-hii koritaanka dhaqaalaha xoo-jinayey. Koritaanka dakhligooda iyo guud ahaan horumarinta noloshhoodu, waxay si toos ah ugu xiran tahay, mar-ka bulsho Hantiwadaag ah la dhisayo, hadba sida ay u kor-dhiyaan tacab soo saarka, alaabta lagama maarmaanka u ah nolosha Ummadدا, iyo hadba heerka uu joogo garaadkooda siyaasiga ahi. Taasoo inoo mu-ujinaysa in hadba shaqaaluhu dhibkuu galo dheefteeda mu-danaya.

Kacaanka 21ka Oktoobar kuma uusan ekaannin inuu kordhiyo Shaqaalaha tiradoo-da oo keliya ee wuxuu qaaday tillabooyin cadcad ee ku saab san daryeelka danaha guud ee Shaqaalaha, xagga abaabulka, dhaqaalaha iyo ballaarinta awooddooda intaba.

Sidaa daraaddeedna Kacaanku wuxuu soo saaray sharciyo fara badnaa kuwii ugu dam beehey oo la soo saaray sanna-dkii 1977kii waxaa ka mid ahaa:

Sharciga Farsamoyaqaan-nada ee soo baxay 1.5.1977 wuxuu aad u dhiirri geliyey Shaqaalaha Farsamada, gacanta Wuxuuna ka mid noqday tillabooyinkii ugu weynaa ee dib u habaynta mushaharrada Shaqaalaha kana mid ahaa is-la mar ahaantii bartilmaameedka Kacaanka xagga shaqada iyo horumarinta.

Si loo hirgeliyo sharcigaas, waxaa la dhisay Guddi Qaran ee Farsamoyaqaan-nada.

Imtixaannada oo weli socda ilaa maanta shaqaalihii ka faa-iidaystay waxaa lagu qiyasay inay dhan yihiin 11.225 qof, waxayna isugu jiraan qaar dhaqaale ahaan uga faa'iiday-

stay iyo qaar uga faa'iidaystay xagga aqoonsiga oo Shahaado ku helay ama ogaaday inta aqoontoodu la'eg. Shaqaaluhu wuxuu wakiillo joogto ah ku leeyahay Guddiyo fara badan, oo heer Qaran ah lana xiriira amuuraha Shaqaalaha khuseey-a. Guddiyadaas waxaa ka mid ah:

b. Guddiga Baarista Dacwooyinka Shaqaalaha Dawladda iyo Dadweynaha.

t. Guddiga Dhaqaalaha Qar-ranka.

x. Guddiga Hirgelinta sharci-ga Farsamoyaqaan-nada.

kh. Guddiga Qorshaynta Qar-ranka.

d. Guddiga dallacaadda iyo abaalmarinta.

r. Guddiga wax iibsiga iyo Qandaraasyada iyo horumarinta.

Guulahaas kor ku xusan iyo kuwo kaleba waxay inoo saadaalinayaan aayatiin wacan.

Kacaanka ka hor Shaqaaluhu waxay u loognaan jireen gumeysiga iyo dibusocodkii gu-daha, kuwaasoo u diiddanaa horumar lagana dhex abuuri jiray tafaraaruq asagoo xaqira-ya farsmoyaqaanka iyo kuwa danyarta ah.

Waxaa loo baahan yahay in shaqaaluhu ilaaliyaan Miraha Kacaanka ee saldhigga u ah ambaqaadkooda iyo halgankooda dambe, maadaama Kacaanku uuna qiima yeelan karin, haddii uusan isdaaficin .

Waxaa isweydiin leh, waa maxay kaalinta Ururrada Shaqaaluhu ka qaataan horumar-ka Dalka? Jawaabtu waxay ta-hay: Shaqaalaha Soomaaliyeed waxay kaalin aan la illaawi karin oo ammaan iyo billado ay

ku muteysteen ka soo qaataan hawlihii isdabajoogga ahaa ee dalka lagu dhisayey, iyagoo safka hore bulshada kaga ji-ray. Waxaa xusid mudan, in markii Kacaanku dhashay, oo la guuttoonsaday inaan muru-queenna iyo maskaxdeenna ku dhisno Dalkeenna, jnnagoo la kaashanayna awooddeenna dhaqaale, ay Shaqaaluhu u bal lan qaadeen mushaharooyinkooda oo ahaa hantida keliya, oo ay haystaan, inay qaar u gooyaan mashaariicda horumarinta Dalka, si dhaqaalaha Dalka kor loogu qaado, shaqaale hor lehna uu halkaas uga abuurmo. Markii uu qaraa-raaday halganka Jabhadaha Gobannimadoonka Soomaaliyeed, waxay mar labaad gud-doonsadeen inay mushahar-kooda iyo xooggooda ugu ta-barucaan walaalahooda.

JAALLAYAAL

Imberiyaaliyadda caalami-ga ah iyo dibusocodku waxay isku deyayaan inay kufiyaan Kacaanka, si ay u fushadaan danahooda gurracan oo rajcinnimo. Afgembigii dhicisoobay ee dhawaan dad u adeegaya danaha dibusocodka ay isku dayeen, wuxuuna xusuusina-yaa inayan weli quusan gumey-siga cusubi iyo kuwa uu ku adeegto, hase yeeshee, waxay moog yihiin, in mar kasta oo ay dibusocodku isku dayaan inay madaxa la kacaan, ay sii kordhayso feejignaan iyo isku duubnaanta dadweynaha Soomaaliyeed, oo aaminsan Kacaankooda, diyaarna u ah daa-faca mirihiisa iyo ujeeddooyin-kiisaba, ayadoo ay horseed u yihiin Shaqaaluhu .

Waxaynu wada ogsoon na-hay 8dii sano ee Kacaanku ji-ray, in kooxahaas la siiyey fursad badan, hanuunin isda-bajoog ah, tusaalayn, qancin, ilaa la gaarsiiyey heer ay Kaga qaybgalaan maamulka iyo dhis-

maha dalka, ayadoo ujeeddu ahayd in dadkaas la toosiyo loona muujiyo inuu Kacaanku cadowtinnimo gaar u qabin ciddii diyaar u ah dhismaha dadkeeda iyo dalkeeda, hase yeeshiee, waxaa la gaaray maanta waqtii aanan dib dambe loogu dulqaadan karin canaasiirta ka soo horjeedda socodka toosan ee Kacaanka iyo dhismaha Hantiwadaagga Cilmiga ah, waxaana la guddoon-saday, inaan dib dambe loogu naxariisan lana mariyo mudankooda.

JAALLAYAAL,

Dhibaatada ka taagan Geeska Afrika, Jamhuuriyadda Dimoqraadiga Soomaaliya wax badan ayey caddaysay haddana ku adkaysanaysaa inay arrintaasi tahay arrin labo

Qaran ee Afrikaan ah ka dhexaysa, labo shacbi oo deris ahna dhextaal waxyaabaha ay isku hayaan ee ay isku afgartaanna, waxay maslaxed u tahay dhammaan shucuubta u tahay dhammaan shucuubta ku nool Gobolka, ayaga ayeyna jirtaa inay u helaan xal dadnimo iyo Afrikaannimo.

Jamhuuriyadda Dimuqraadiga Soomaaliya waxay u arkaysaa inay tahay waajibkooda mabdi'iga ah inay garab istaagaan dhaqdhaqaaq kasta ee Gobannimadoon ah, sida Koonfur Afrika, Namiibiya Fa-

lastiin, Soomaali Galbeed, Abbow iyo Eriteriya, shucuuba Soomaali Galbeed, Abbow iyo Eritereya waxaan u arkaynaa inay u dagaalamayaan xuquuqdooda aadaminimo iyo inay ka tashadaan aayahooda, sidaas darreed, ayaa Kacaanka Soomaaliyeed uusan marnaba dib uga laabmeyn u hilinta iyo taakulaynta Jabhadaha Gobannimadoonka.

Soo dhex galka ay soo dhex galayaan quwado shisheeye ar-GUULEYSTA.

rinta Geeska Afrika, waxay sii kordhinaysaa xiisadda iyo qalalaasaha, waxayna sii fogeyneysaa isku soo dhawaansho la gaaro iyo xal ka gaaridda dhibaatadaas. Sidaas awgeed, ayaa waxaan ku adkeysanaynaa inay xoogagga shisheeye ka baxaan Gobolkan, ummadaha ku noolna u daayaan inay arrimahooda ka tashadaan kuna dhammaystaan si da maslaxadda ummadahooda ku jirto.

Ugu dambayntii, waxaan aad ugu hambalyeynaya Shaqaalaha Soomaaliyeed meel kasta ha joogee munaasabatan u dabbaaldegaya Sanadguuradii 1aad ee xiriirka Guud Ururada Shaqaalaha Soomaaliyeed, waxaana u rajeynaya sannadka soo socda inay ku guuleystaan fulinta waajibaadka ballaaran ee hor yaal. Sannadkii ina soo dhaafay, oo aad gu'jirsateen, wuxuu ahaa sannadkii iddiinku dhib badnaa, maxaa yeelay, wuxuu ahaa sannadkii aad lugaha isku taageyseen (dhismaha xafiisadii abaabulka Shaqaalaha dhidibbo u aasidda iyc taabbogelinta qaabka dhismaha Xiriirka Guud, abuuridda ilo dhaqaale hor leh, isbaridda Ururro Shaqaale fara badan ee dibadaha), si aad sannadkan soo socda si buuxda u gedagashaan gudashada waajibaadkiinna.

Waxaan idinkula dardaarmayaa inaad meel uga soo wada jeesataan ka hortagga codwga Kacaanka iyo Hantiwadaagga kuna dadaashaan kordhinti tacabka, hantida Ummadda, ilaalinta dhaqangeliida Siyaasadda XHKS, Sharciyada lagu Horumarinyo dhismaha dhaqaalaha Dalka guud ahaan, gaar ahaanna loogu danaynayo danyarta dulman.

GUULEYSTA. GUULEYSTA.

HA MIDOOBO SHAQAALAHAD ADDUUNKU.

HANTIWADAAGGU HA HIRGALO.

UMMADDA SOOMAALIYEED HA WADA XOROWDO HANA ISRAACDO.

GUMEYSIGU HA DHACO.

Khudbaddii Xoghayaha Guud ka hor waxaa khudbad warbixin ah Jeediyyey Jaalle Maxamuud Cali Axmed Guddoomiyaha Xiriirka Guud ee Ururada Shaqaalaha Soomaaliyeed, kana tirsan Golaha Dhexe ee XHKS Khudbaddaas oo uu ku yiri:

1da Maajo Taariikh ahaan ka sokow waa maalinta Xisabtanka iyo qiimeynat wax qababka Shaqaalaha, tartanka hawlaho lagu horumarinayo bulshada, tilmaansiga sidii lagu gaari lahaa guulo hor leh oo u danaynaaya shaqaalaha, waa maalin lagu soo cusboonaysiyo tabaha iyo Xeelada-ha halganka shaqaalaha maalintaas xusuusta weyn leh isla markaas ku aaddan tahay san nad guuradii 1aad ee Xiriirka Guud ee Shaqaalaha.”

Jaalle Maxamuud wuxuu yiri isagoo ka hadlaaya hawlihi Xiriirku soo qabtay sannadkii ina soo dhaafay.

Wuxuu Xiriirku xoog saaray sidii uu u dejin lahaa una abaabuli lahaa qorshe hawleed shaqada u kala qayxa waaxaha iyo hay'adaha kala duwan ee Xiriirka Guud, iyo sidii uu Xiriirka Guud iyo sidii uu dhismihiisa uga taabba gelin lahaa dhammaan Gobollada, Degmooyinka dalka ujeeddooyinka ugu waaweyn ee kormeerkuna waxay ahaayeen:

— Hubinta heerka fulitaanka barnaamijka Shaqada ee Xiriirka iyo ku dhaqanka Xeekiisa.

Isku Xirnaanta iyo wada

shaqaynta guddiyada Ururada Shaqaalaha.

— Hubinta fulitaanka Hanuuninta, tababarada iyo doodaha Shaqada iyo Shaqaalaha.

— Baarista iyo habaynta Xi-

saabaadka Sanduuqa Shaqaalaha.

— Xog waraysiga wada shaqaynta Ururka shaqaalaha, maamulka iyo Xisbiga ayuu yiri, Jaalle Maxamuud.

Wuxuu kale oo caddeeyey Jaalle Maxamuud in Shaqaalaha Soomaaliyeed taageero buuxda siinayo loollanka xaqa ah ee dabaqadda shaqaalaha iyo dadyowga u halgamaaya Madaxbannaanidooda.

Khudbaddii Xoghayaha Guud ee XHKS ee xiritaankii aqoon isweydaarsigii Warfidiyeennada

Bisha Maajo 22dii Xoghayaha Guud ee XHKS wuxuu aqoon isweydaarsi ugu xidhay Madaxtooyaada Warfidiyeenka Soomaaliyeed oo muddo 12 maalmood ah aqoon isweydaarsigaasi u socday. Wuxaanu halkan idin ku soo gudbinaynaa hadalladan anuu ka soo dheeganay khudbaddii Madaxweynaha:

«Qorayaasha iyo Mu'allifiinta waa afhayeenkumadda, iyaga ayaana gaarsiiya Dadweynaha Siyaasadda Kacaanka ee xag dhaqaale waxbarasho iyo bulshannimo intaba».

Qorayaasha iyo mu'allifiintu waa inay siyaasad ahaan iyo maskax ahaan u bisaadaan, oo garaadkooda Siyaasiga ah heer sare ahaado, markaa aye u baahin karayaan ummaddooda himilooyinka Kacaanka iyo halka ay higsaneyso ummaddu oo ah horumar iyo baraare.

Mar haddii aynu ognahay in waxa abuuri kara qiimaha qarannimo ay tahay aqonta iyo cilmiga farsamo, iyadoo dunidana tadowur sameyneyso maalinba maalinta ka dambeysa, ayaan Kacaanka Siyaasadiisu ku dhisan tahay in hore loo mariyo lana kordhiyo layliga la sii-nayo hawladeenka ummadda.

Qorayaasha iyo mu'allifiinta Soomaaliyeed xil ballaaran ayaan ka saaran xagga horumarinta ummaddooda iyo sare u qaadidda garaadka iyo kasmada siyaasiga ee bulshada si ay u gaarsiiyaan dunida kale ee hore u martay. Himilada Kacaanku waxay tahay in qof walba loc

tababaro xirfaddiisa gaar ahaaneed si uu ugu yeesho aqoon iyo awood, taasoo sii kordhinaysa wax qabdkiiisa iyo kartidiisa.

Hanjabaadda Xabashida maaha mid Mengiste ka timid, balse waa mid Ruushka iyo xulafadiisa ka soo baxaysa. Cid allaale ciddii isku dayda inay soo weerarto JDS ku guulaysanmeysa, waxayna la kulmi doontaa khasaare iyo jab xoog leh. Ummadda Soomaaliyeed waxay diyaar u tahay inay daafacdo midnimadeed, sharafteeda iyo qarannimadeeda. Ciidammada huwanta ahi waxay doonayaan inay Soomaaliya khasab uga noqoto taageerada gobannimadoonka. Taageerada aynu gobannimo doonka u fidinnaa waa mid waajib iyo taariikhiba ah, jambuuriyadda Dimeqraadiga ee Soomaaliyana way sii wadi doontaa taageerada xaqa ah ee ay u fidinaysc

dadyowgaa u halgamaya xorriyadooda iyo aya ka talintooda.

Soomaaliya ma waddo mana jocjin kareyso dadka u dagaallamaya xornimadooda; cid jocjin kareysaanma jirto ilaa ay dadkaasi ka gaaraan xuquuqdooda aadamiga oo ah madaxbannaanidooda.

Wuxaan idin kula dardaarmaya inaad sii kordhisaa Iskaashiga taasoo idin fududeynaysa gudashada waajibaadkiinna qarannimo, taasoo sii kobcinaysa waxqabdkiiна iyo waxtarkiinna ummaded, waxaan idinku adkaynayaa inaad sii kordhisaa dadaalkiinna iyo feejignaantiinna, maadaama hawsha ummaddu idinka sugeysaa tahay mid aad u ballaadhan. Ma jiro kala qodob ku dhix jira maamulka iyo shaqaaluhu. Dhammaanteen waxay u nahay shaqaale maalaya muruqooda iyo maskaxdooda, waxaynu u adee geynaanaa waa ummadda».

Khudbaddii Xoghayaha Guud ee XHKS ee 15kii Maajo

Xoghayaha Guud ee XHKS Madaxweynaha JDS, Jaalle Maxamed Siyaad Barre wuxuu habeenkii 15ka Maajo ka qayb galay riwaayad lagu maamuu-sayey maalinta 15ka Maajo oo ah maalinta Dhallinyarada Soomaaliyeed, isla markaana ah sannadguuradii kowaad ee ka soo wareegtay asaaskii Ururka Dhallinyarada Kacaanka Soomaaliyeed oo lagu qabtay

Golaha Murtida iyo Madadaalada ee magaaladan Muqdisho.

Halkan waxaan idiinku soo gudbinaynaa qayb ka mid ah khudbaddii qaayaha lahayd ee munaasabaddaas uu ka jedshay Jaalle Siyaad:-

Jaallayaal, Dhaqdhaqaaqyadii gobannimadoonka ee ay billaabteen geesiyyiintii Axmed

Gurey, iyo Sayid Maxamed Cabdulle Xasan waxay ku fadhiyeen fikrad waddani ah oo ay ku dheehan tahay surriyad jaceyl kana horyimid kadeedkii gumeysiga.

Sannadkii 1943kii Ururkii siyaasiga ahaa ee ay asaaseen dhallinyaradii 13ka ahayd wuxuu ahaa mid ka shiidaal qaadanaaya halgankaasi soo taxnaa, iyadoo ururkaasi uu gaaray meel kastoo ka mid ah dalkenna ilaa iyo inta dalka uu ka gaarsiiyo xornimo taam ah

Dawladihii u kala dambeeyey taliska dalka waxay meel cidla ah kaga tageen oo ay xabaaleen himlooyinkii waddaninnimo ee ummadda. Mar kaasi sannadkii 1969kii waxa dalka ka curtay kacaan han-tiwadaag ah oo u horseedaya ummadda horumar dhan walba ah.

Tan iyo curashadii kacaanka waxaynu ku tallaabsan-nay guulo waaweyn oo dhaxal gal ah, taasoo dhaxalsiisey in la unko Xisbiga Hantiwadaaggaa kacaanka Soomaaliyeed oo dhallinyaraduna ay ka mid tahay tiirkanka saldhigga u ah xisbiga. Waajibaadka kacaanka waxaa ka mid ah horena uu ugu caddeeyey ballanqaad-kiisii koowaad xoreynta iyo midnimada Ummadda Soomaaliyeed.

Xorriyadda iyo horumarka JDS ay gaartay waxay tahay mid kooban inta la gumeysanayo dad Soomaaliyeed lagana xaaraantinimeynayo madaxbannaanidooda siyaasadeed iyo horumarkooda intaba.

Kacaanku isaga oo fulinaya ballanqaadkaasi wuxuu taageerayey dadkii u halgamayey gobannimadoonka kale ee ad-duunka, sidaa darteed ay waajib iyo mas'uuliyad taariikhedku tahay taageerada iyo gacan-siinta dadka Soomaali Galbeed oo weli ku jira kadeedka gumeysiga.

Naga reebi-mayso handada-adda iyo caga-jugleynta xoo-gagga shisheeyaha ee indha la'aanta isugu soo riday Geeska Afrika, namana cabsi gelin karto kibirka, iyo tokha Taliska Xabashidu, waxaannu leen-nahay Xabashi waa is naqaa-nnaa.

Waxaan mar kale ugu baaqeynaa adduunweynaha in arrinta Geeska Afrika la xasiliyo ciidammada shisheeyuhuna ka baxaan, isla markaana dadyowga deggan Gobolkaasi loo oggolaado in ay ka taliyan aayahooda dambe.

Hubka lagu daldalaayo Gobolkaasi wuxuu yahay mid loola jeedo in dab lagu sii huriyo si ay nabaddu u sii foggaato.

Jaallayaal, waxaan weydiisanaynaa caalamka dhexdhexaadka ah in ay gartaan doorka Kuuba ay ka cayaareyso dunida, kaasoo ah midaan marnaba lagu sifeyn karin kuna socon siyaasad dhexdhexaad ah, waxaana si gaar ah uga codsanayaa dawladaha Afrika iyo Ururka Midowga Afrika in ay mashaakilka ka taagan Geeska Afrika u arkaan arrin Afrikaan oo wax-qabadkoodana u baahan.

klaainta Kuuba ay ka cayaarayso Afrika oo wajina isugu muujineyso in ay taageeyayso gobannimodoon Afrikana wejiga kalena la dagaallameyso gobannimadoon Afrikaan ah, dawlad Afrikaana oo xor ahna siyaasaddeeda soo fara gelinayso, iyada oo xaqiq-dii u adeegaysa istaraatijyd iyo dano gaar ah.

Waxaan kaloo sheegaynaa in canaasiirta isticmaarka iyo imberyaliyaddu ay marar badan isku dayeen in ay majaa-xaabiyaan kacaannimo u dhashay in ay beddelaan nolosha bulshada ummadahooda oo u ahuaa horseedka horumarka

dhaqaalaha, dimoqraadiyadda iyo nabadjelyada. Iisticmaarka wuxuu ka faa'iideystaa rajciyadda gudaha, iyaga oo eeganaya waqtio munaasab u ah.

Inqilaabkii dhicisoobay bishii aynnu soo dhaafnay 9dii wuxuu ahaa nooc ka mid ah shirqoollada faraha badan oc ay rajciyaddu u maleegeeysey in ay ku majo xaaibiyaan ka-caanka, waxaana inqilaabkaasi abaabuley koox milateri ah oo aan wax kalsoonni ah ku lahayn shacabka iyo ciidammada midna, kuwaasoo ujeeddu ahayd in ay khatar geliyaa-jiritaanka kacaanka iyo midnimada Ummadda Soomaaliyeed.

JAALLAYAAL

Waxan farayaa dhallinyarda inay aad ula dagaallamaan qabyaalada oo ah hubka ay ku adeegtaan Kacaandiidku. Waxa qabyaaladdu tahay cudurka ugu weyn ee kacaanku la dagaallamayo.

Waxaan dhallinyarada u rajeenayaa in ay noqdaan kuwa had iyo jeer ka digtoonaada qabiilka, lana dagaallama qabii-listihaa iyo dacaayadda qabaliiga ah oo wax loogu dhimaayo Kacaanka iyo midnimada Ummadda Soomaaliyeed.

Waxaan ugu baaqayaa Ururka Dhallinyarada Kacaanka Soomaaliyeed in ay kordhiyaan dadaalkooda iyo feejignaantooda, isla markaana ay diyaar u noqdaan halgan qaraar iyo dagaal ay ku qaadaayaan quwadaha dibusocodka ah ee kacaanka ka soo horjee-da.

Ugu dameystii waxaan ammaan ballaaran u jeedinayaa Madaxda Ururka Dhallinyarda Kacaanka, waxaan u rajeenayaa in ay noqdaan kuwii mar kasta ku guuleysta waajibaadka iyo xilka saaran si hu-fanna u guta.

TUSAALOOYINKII

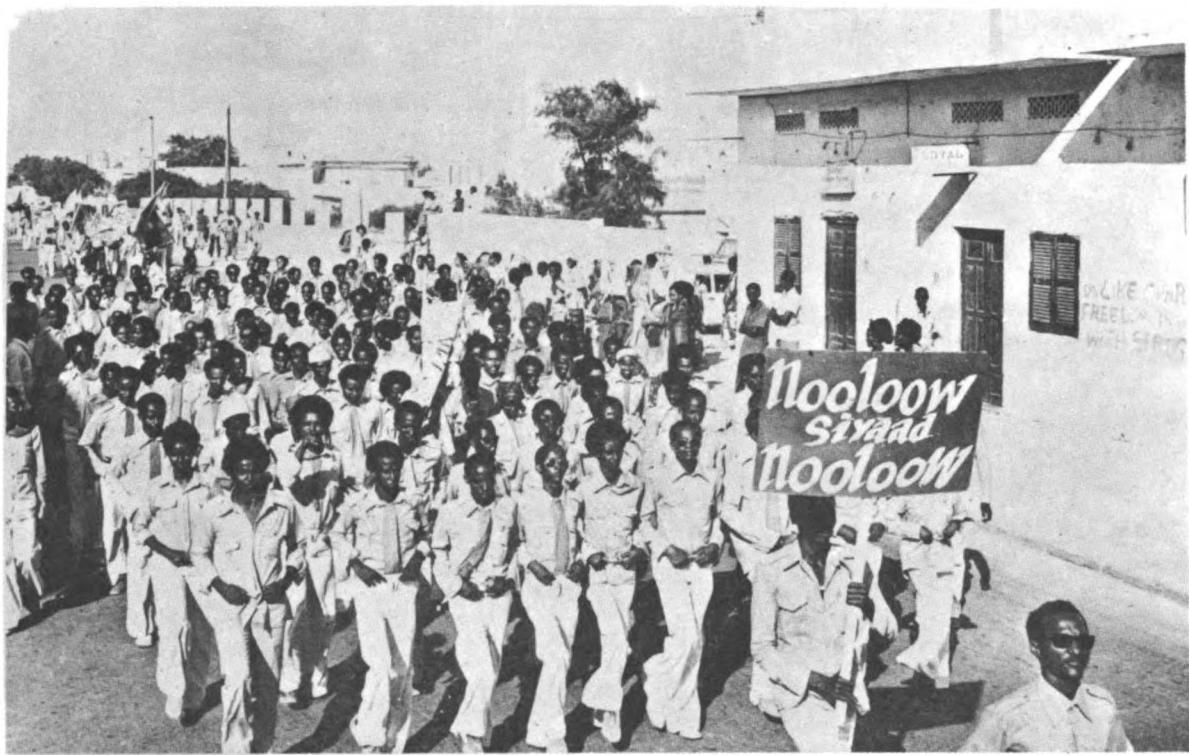
MADAXWEYNHA JDS

WAXAA ISWEYDIIN LEH, WAA MAXAY KAALINTA URURRADA SHAQAALUHU KA QAATAAN HORUMARKA DALK?. JAWAABTU WAXAY TAHAY: SHAQALAHAA SOOMAALIYEED WAXAY KAALIN AAN LA IL-LAAWI KARIN OO AMMAAN IYO BILLADO AY KU MUTEYSTEEN KA SOO QAATEEN HAWLIHII ISDABAJOGGA AHAA EE DALKA LAGU DHISAYEY, IYAGOO SAF. KA HORE BULSHADA KAGA JIRAY.

Jaalle Siyaad 1.5.1978

KACAANKA 12KA OKTOOBAR KUMA UUSAN EKANNIN INUU KORDHIYO SHAQAALAHAA TIRADODDA OO KELIYA EE WUXUU QAADAY TILLAABOOYINCADCAD EE KU SAABSAN DARYEELKA DANAHAGUUD EE SHAQAALAHAA, XAGGA ABAABULKAA, DHAQALAHAA IYO BALLAARINTA AWODDOODA INTABA.

Jaalle Siyaad 1.5.1978

1da Maajo, maalinta shaqaalaha adduunka iyo 15ka Maajo maalinta

dhallinta Soomaaliyed waa maalmo bannaanbaxyo lagaga xuso Soomaaliya.

Xamar weyne wuxuu ka mid yahay meelaha taariikhiga ah ee Muqdisho.